

URIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 403-404 / martie 2020

Luptați și veți învinge!

M. Uabrensky

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Stimate doamne și domnișoare,

Cu prilejul zilei de 8 Martie, Ziua Internațională a Femeii, vă doresc din tot sufletul o primăvară frumoasă, cu soare, sănătate, fericire și bunăstare!

Cu această ocazie, doresc să remarc rolul femeilor ucrainene în apărarea drepturilor privind păstrarea, exprimarea și promovarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a persoanelor aparținând minorității ucrainene.

Doresc să felicit activitatea Organizației Femeilor Ucrainene din România și a membrilor Uniunii Ucrainenilor din România, care își desfășoară activitatea în cadrul comisiilor UUR, precum și a celor care ocupă funcții de conducere și administrative atât la nivel central, cât și

la cel județean și local, contribuind la buna desfășurare a acestora.

În plan cultural, femeile din organizația noastră coordonează numeroase ansambluri artistice, grupuri vocal-instrumentale, corale, trupe de teatru, participând la festivaluri naționale și internaționale, concerte, tabere, conferințe și simpozioane cu caracter interetnic, întâlniri cu femeile ucrainene din diasporă, târguri ale meșterilor populari, expoziții multiculturale.

Foarte importantă este implicarea semnificativă a femeilor în acțiunile educativ-sociale, de dezvoltare a învățământului în limba ucraineană maternă și în acțiuni umanitare, care privesc familiile cu diferite probleme sociale și materiale. Nu lipsesc nici activitățile legate de creațiile literare, presa scrisă, radio și televi-

ziune sau cele care privesc întărirea raporturilor de colaborare româno-ucrainene.

Îmi exprim întreaga stimă și admirație față de activitatea femeilor ucrainene, care denotă dragoste față de cultura, tradițiile și obiceiurile ucrainenilor. Mulțumesc mamelor și bunicilor pentru contribuția adusă la păstrarea identității etnice și a limbii materne în cadrul familiei, pentru susținerea comunității noastre și unitatea tuturor ucrainenilor!

Cu deosebită considerație,

Președintele Uniunii Ucrainenilor
din România,

Deputat Nicolae Miroslav Petrețchi

Caracterul universal al creației lui Taras Șevcenko

Numele lui Taras Șevcenko, poet național al Ucrainei, este înscris cu litere de aur în istoria cuceririlor spirituale ale omenirii alături de Adam Mickiewicz, Aleksandr Pușkin, Viktor Hugo, George Byron, Heinrich Heine, Mihai Eminescu. Șevcenko și-a îndeplinit în fața poporului său misiunea istorică de creator al națiunii, de exponent al sentimentelor naționale. Ca poet național, el ocupă un loc de frunte în conștiința civică nu numai a ucrainenilor, ci și a multor altor popoare ale lumii. Cuvântul său îndeamnă la unitate omenească. Poezia sa este expresia valorilor general umane.

Caracterul universal al creației lui Taras Șevcenko constă în faptul că ea dezvoltă lumii istoria și cultura națională a Ucrainei, face ca opera sa să constituie parte inseparabilă a civilizației mondiale. După cum a menționat Ivan Franko „Soarta l-a urmărit cât a putut în timpul vieții. Ea nu a reușit, totuși, să transforme aurul din sufletul său în rugină, nici dragostea sa față de oameni în ură și mândrie, iar credința în Dumnezeu, în dezamăgire și pesimism”.

Ne plecăm cu toții capetele în fața memoriei luminoase a lui Taras Șevcenko nutrirind sentimente de profundă mândrie că pământul ucrain-

ean este acela care i-a dăruit omenirii un proroc genial, un poet al libertății și fraternității între popoare.

Sunt încă vii în memorie vremurile sovietice când Cobzarul ucrainean a fost prezentat exclusiv ca revoluționar, iar creația sa drept o expresie a culturii rurale, provinciale. Aceasta era în avantajul ideologilor vremii. Apoi, l-au transformat în proroc, în icoană a ideii ucrainene. Dar atribuirea oricăror imagini schematice împiedică înțelegerea moștenirii acestui mare poet, pictor și gânditor. Taras Șevcenko a fost, în același timp, și geniu, și om simplu care avea nu numai calități deosebite, ci și defecte, ceea ce nu i-a diminuat defel măreția spiritului și valoarea tuturor lucrurilor făcute de el pentru națiunea și cultura ucraineană și nu doar ucraineană, ci și universală. Creația lui Taras Șevcenko a devenit demult o parte a patrimoniului cultural universal. Este important să-l vezi, să-l înțelegi și să-l accepți pe adevăratul Șevcenko. Atunci nu va mai fi nevoie să-l actualizezi în mod artificial. Șevcenko este oricum actual la fel ca alte personalități renumite de talie general umană atemporală.

Taras Șevcenko a ridicat poezia la cel mai

înalt nivel. În ea și-au găsit expresia spiritul ucrainean și înaltele idealuri ale umanismului. Prin forța cuvântului său profetic, Marele Cobzar a devenit o personalitate de nivel mondial, ziua sa de naștere (9 martie) fiind marcată în acest an de o largă comunitate internațională.

Taras Șevcenko este figura care consolidează națiunea ucraineană, întreaga comunitate ucraineană; prezența lui în spațiul spiritual ucrainean nu are limite temporale.

Toți cei ce pătrund în profunzimea opera lui Șevcenko se conving în mod inevitabil de valoarea ei universală.

„Cobzarul“ a reprezentat democratizarea literaturii universale, fiindcă de pe paginile lui s-au făcut auzite întregi continente sociale care erau necunoscute culturii elitiste. Nu este de mirare că operele lui Șevcenko sunt traduse în peste 100 de limbi ale planetei.

Despre renumele mondial al Marelui Cobzar vorbesc și cele 1384 de monumente ce i-au fost ridicate în diferite țări ale lumii, din Brazilia până în China.

Șevcenko este cel care, pentru prima dată în istorie, a rupt tăcerea de milenii a păturilor de jos. De aceea, „Cobzarul“ are valoare planetară căci lumile neștiute până atunci de cultura elitistă au vorbit în ucraineană, purtătorul lor de cuvânt a devenit un ucrainean care prin opera sa a democratizat literatura europeană și universală.

Ion ROBCIUC

COMUNICAT

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

La 6 martie 2020, Consiliul UUR s-a întrunit în ședință extraordinară la sediul filialei Caraș-Severin a UUR, la care din cei 22 de membri au participat 19, 3 fiind absenți.

La începutul lucrărilor, membrii Consiliului UUR au fost informați despre finalizarea demersurilor legate de înregistrarea modificărilor privind organele de conducere și Statutul Uniunii Ucrainenilor din România în Registrul special al asociațiilor și fundațiilor.

În continuare, au fost discutate unele probleme referitoare la măsurile care se impun a fi luate la nivel central, precum și la nivelul filialelor pe linia protecției muncii și PSI, stabilindu-se măsuri privind respectarea prevederilor legale în domeniu (întocmirea documentației pe cele două do-

menii, efectuarea instructajului și a testelor medicale cu personalul angajat etc.), în special, în urma răspândirii virusului COVID-19.

La ședință au fost prezentate, susținute și aprobate un număr de 18 devize pentru activitățile ce urmează a se desfășura în luna aprilie a.c. care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor concursuri (faza județeană și națională) de recitare a poeziei ucrainene, olimpiada de limba și literatura ucraineană, care se va desfășura în perioada 23-26 aprilie 2020 la Timișoara, evocarea unor scriitori ucraineni, concursuri sportive la nivelul filialelor, sărbătorirea unor scriitori și marcarea unor tradiții specifice poporului ucrainean etc., toate acestea urmând a fi organizate doar cu respectarea recomandărilor venite din

partea autorităților privind reducerea riscului de răspândire a COVID-19.

În continuare, au fost analizate și aprobate un număr de 29 de referate de necesitate prin care se solicita angajarea unor corespondenți de presă și consilieri la nivelul filialelor, replanificarea unor acțiuni, alocarea unor sume de bani pentru cheltuieli gospodărești și reparații la autoturismele UUR, achiziția costumelor de scenă pentru formațiile UUR, achiziția unor produse electronice și de IT pentru filiale și organizații, care se înscriu în limitele fondurilor existente, a bugetului aprobat și a legislației în vigoare.

Au fost prezentate o serie de invitații venite pe adresa Uniunii de a participa la acțiuni care se vor desfășura în Ucraina, respectiv, Grecia. Având în vedere conjunctura actuală, tematica acestora, precum și condițiile de participare, din partea filialelor nu au fost solicitări în acest sens.

La încheierea lucrărilor ședinței, Consiliul a adoptat hotărâri și decizii pentru fiecare dintre măsurile acceptate, acestea fiind semnate de către membrii Consiliului.

*Material realizat de Victor HRIHORCIUC,
vicepreședinte al UUR*

COMUNICAT

În actualul context, cel al decretării Stării de urgență pe teritoriul României de către Excelența Sa, Klaus Werner Iohannis, președintele României, ca urmare a pandemiei de coronavirus (COVID-19) și cu scopul de combatere a epidemiei acestui virus, Uniunea Ucrainenilor din România îndeamnă populația la respectarea întocmai a regulilor impuse de aceasta și la acțiuni raționale și responsabile care să reducă răspândirea virusului.

Încă de la primele recomandări ale autorităților, conducerea Uniunii Ucrainenilor din România a hotărât să amâne toate activitățile cultural-educative programate în această perioadă, fiind conștientă de faptul că pe primul plan este siguranța cetățenilor, iar în funcție de deciziile autorităților, se vor adopta măsurile care se impun.

Autoritățile au pregătit planuri de luptă împotriva noului coronavirus, bazate pe patru scenarii de răspândire a virusului, cu măsuri concrete și luate la timp, însă pentru a trece de această perioadă, este nevoie să conștientizăm și să respectăm toate recomandările autorităților statului, informându-ne din surse oficiale, să evităm sau să limităm, pe cât posibil, contactul cu oamenii, folosind măsurile de protecție recomandate.

Haideți să fim responsabili, calmi și raționali! Informați-vă din surse oficiale, de încredere și verificate!

Guvernul României a lansat platforma online COVID-19 (<https://stirioficiale.ro>), care va centraliza doar informații din surse sigure. Informații actualizate în limba ucraineană despre COVID-19 puteți găsi pe site-ul Secției ucrainene Radio România Internațional – https://www.rri.ro/uk_uk/pages/home.

Reproducem măsurile recomandate de Ministerul Sănătății:

Măsuri generale de prevenire a infectării cu virusul COVID-19 pentru populație:

- Spălați-vă des pe mâini folosind apă și săpun sau soluție alcoolică de curățat pe mâini;
- Acoperiți-vă gura și nasul cu o mască medicală, batistă sau folosiți cotul flectat atunci când tușiți sau strănutați;
- Spălați-vă pe mâini după aceea și aruncați masca sau batista la coșul de gunoi;
- Evitați contactul personal apropiat cu persoanele ce prezintă febră și tușesc sau strănută și mergeți la medic dacă aveți febră, tușiți sau aveți dificultăți la respirație;
- Dacă vă îmbolnăviți în timp ce călătoriți, cereți ajutor medical cât mai repede și informați personalul sanitar despre istoricul de călătorie;
- Atunci când vizitați piețe unde se comercializează animale vii, evitați contactul direct neprotejat cu animalele vii și cu suprafețele care au fost în contact cu aceste animale.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737**

**E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactor:
Ștefania Pietreanu**

**Tiparul executat la
Tipografia
„RCR PRINT“
ISSN 1223-5210**

Omagierea lui Taras Șevcenko în comunități ucrainene din țară

Lugoj. În fiecare an, în luna martie, după cum este prevăzut în Planul de acțiuni al Organizației UUR, este sărbătorită o mare personalitate a culturii ucrainene, și anume Taras Hryhorovyci Șevcenko. Așa s-a întâmplat și la Lugoj, la 7 martie 2020, unde, după slujba religioasă săvârșită la Biserica Ortodoxă Ucraineană și momentul solemn de depunere de coroane la bustul Marelui Cobzar, a avut loc un spectacol de muzică și dans ucrainean, în cadrul căruia au fost interpretate și cântece pe versurile poetului.

În debutul spectacolului, au evoluat cei mai mici artiști, copiii Grădiniței PP nr.1 din Lugoj sub îndrumarea educatoarei lor, Adelina Bobic.

A urmat salutul președintelui UUR – Timiș, Gheorghe Hleba, care a invitat la microfon pe prof. Ivan Liber, președintele UUR – Caraș-Severin, fost președinte UUR – Banat și pe preotul Ilie Albiciu pentru a vorbi despre începuturile organizației în Banat.

Au încântat privirile și auzul spectatorilor „Copiii veseli” din Știuca, sub îndrumarea profesoarei lor Maria Cinar. Copii bine pregătiți, cum rar întâlnești în ultimul timp. Și-au interpretat întreg repertoriu fără ajutor, fără întrerupere, lucru care demonstrează munca neobosită a profesoarei lor, dar și efortul copiilor și dorința de a cânta.

Copii puțin mai mari, elevi ai clasei a VII-a din aceeași școală, din Știuca, învățați de profesoara lor, doamna Oancea Maria, au recitat câte o poezie scrisă de poetul Taras Șevcenko.

Nu s-au lăsat mai prejos nici dansatorii școlii din Știuca, îndrumați de profesorul Ciprian David. Copii talentați, antrenați cu sârguință, au atras privirile și aplauzele spectatorilor.

O altă surpriză pe scena din Lugoj au fost copiii din Darova, îndrumați foarte bine de profe-

soara lor Violeta Manzur (Lazarciuc), care au interpretat o serie de melodii atât vocal, cât și acompaniați de mandoline.

Spre deosebire de alte ediții ale aceluiași eveniment sau ale altor acțiuni, s-a putut observa acuratețea cu care copiii au interpretat piesele muzicale, vocile cristaline, interpretarea corectă, ceea ce demonstrează atât faptul că dascălii ce au instruit copiii au dorința de a-i învăța, cât și faptul că au chiar ei înclinații muzicale. Degeaba avem dorință, dacă ne lipsește acest dar. Este foarte importantă dorința și de apreciat, dar în cazul în care lipsește „darul”, talentul muzical, putem apela la cei care îl au. Munca în echipă este grea, uneori, dar dă cele mai bune rezultate.

Elevii Liceului „Iulia Hasdeu” din Lugoj au prezentat dramatizarea poemului „Kateryna”, tot sub îndrumarea profesoarei Violeta Manzur (Lazarciuc).

Felicitări copiilor care au interpretat așa de frumos și s-au pregătit așa de bine pentru acest eveniment, dar în egală măsură felicitări și cinste și dascălilor care îi pregătesc!

În continuarea spectacolului de pe scena Teatrului din Lugoj, a evoluat și corul mixt „Glasul ucrainenilor”, dirijat de profesorul Ivan Liber. Ca de fiecare dată, corul, deja cu o experiență bogată, a interpretat cântece îndrăgite atât de coriști, cât și de public, melodii cu o sensibilitate aparte redată atât de text, melodie, cât și de interpretare.

A încheiat spectacolul naistul Hrin Nicolae cu o suită de melodii din repertoriul personal, atât melodii ucrainene, cât și românești.

Ziua s-a încheiat când președintele UUR – Timiș, în cadrul mesei festive, a înmănat diplome și plachete realizate cu ocazia împlinirii a 30 de ani de existență a Uniunii Ucrainenilor din România, iar fetelor și femeilor prezente le-a dăruit câte o floare cu ocazia zilei de 8 Martie.

Copăcele. Duminică, 8 martie 2020, la Copăcele, județul Caraș-Severin, a avut loc un spectacol închinat lui Taras Șevcenko. După cum se știe, această sărbătoare a devenit deja o stereotipie. Pentru mine, a fost surprinzător faptul că aici, la Copăcele, e drept că este satul meu natal, lucrurile nu au stat chiar așa. A fost programat să înceapă spectacolul la ora 14:00. Încă de la ora 12:00, câteva coriste, printre care Maria Șutac, Maria Duma, Iliana Miculeanici, membre ale UUR din localitate, împreună cu președinta acestei organizații, Olga Macean, au venit în sala Căminului Cultural pentru a amenaja locul spectacolului. Este de apreciat inițiativa doamnelor. Astfel, acțiunea a putut să înceapă la ora stabilită, în condiții frumoase, scena fiind decorată cu tabloul Cobzarului, cu covoare țesute de mâini iscusite ale sâtenelor și, desigur, flori, care au dat un aer și mai festiv evenimentului.

A prezentat spectacolul înv. Olga Macean, iar salutul și mesajul din partea UUR al președintelui Nicolae Miroslov Petrețchi l-a adus doamna Ana Sambor. Cuvinte frumos țesute de o distinsă doamnă învățătoare, pline de emoție și căldură, au umplut inimile celor prezenți în sală.

Spectacolul a fost deschis de

corul mixt al UUR – Caraș-Severin, „Holos ukraineț”, dirijat de prof. Ivan Liber. La început corul a interpretat un șir de cântece pe versurile poetului sărbătorit, Taras Șevcenko, iar câțiva coriști, au recitat poezii scrise de același poet ucrainean, interpretarea doamnelor Silvia Gai, Maria Blaj și a dl prof. Ivan Rosocha, fiind una artistică, plină de sensibilitate.

Au urmat „Copiii veseli” din Știuca, sub îndrumarea profesoarei lor, Maria Cinar. Copii bine pregătiți, au recitat poezii de Taras Șevcenko și au interpretat cântece pentru vârsta lor într-un mod foarte original, cu joc de scenă, pronunțând corect tot ceea ce i-a învățat tânăra lor profesoară.

Au spus poezii și au cântat și copiii Școlii Gimnaziale din Copăcele, învățați de doamna profesor Olga Macean.

Alți musafiri ai copăcelenilor au fost membrii corului „Veselka” din Lunca la Tisa, Maramureș. Aceștia au venit pentru a doua oară în acest sat, unde au umplut inimile spectatorilor cu repertoriul lor de cântece din folclorul local, cu voia bună care îi caracterizează. Doamna Ana Sambor, coordonatoarea grupului vocal, a fost și cea care a prezentat melodiile din repertoriu.

Grupul vocal „Cervona kalyna” din Caransebeș, pregătit tot de profesorul Ivan Liber a evoluat pe scena Căminului Cultural din Copăcele cu câteva cântece din repertoriul propriu, interpretând în premieră cântecul-îmn al grupului „Cervona kalyna”, compus de Ivan Liber.

La final, a urcat pe scenă, din nou, corul „Glasul ucrainenilor” din Caraș-Severin, dirijat de profesorul Ivan Liber, care, de data aceasta, a interpretat alte cântece minunate din bogatul repertoriu ce l-a creat de-a lungul timpului.

După-amiaza s-a încheiat cu o masă comună, unde muzica a fost la ea acasă, cântecele curgând, parcă, dintr-un izvor nesecat, unul după altul, iar toate doamnele au primit câte o floare din partea bărbăților prezenți, cu prilejul zilei de 8 Martie.

Se cuvine a se aduce felicitări sincere atât organizatorilor, cât și tuturor artiștilor prezenți!

Simona LIBER-LĂNCRĂNȚAN

Sărbătoarea Limbii Materne la Bălcăuți, Suceava

Ziua Internațională a Limbii Materne este o sărbătoare ținută anual în întreaga lume, la 21 februarie, cu scopul de a promova diversitatea lingvistică și culturală, precum și multilingvismul.

Limba reprezintă un vast și complex depozit de spiritualitate. Este nu numai un mijloc de exprimare a gândirii, ci și gândirea ce s-a adunat în structurile limbii materne și care determină o anumită „forma mentis” oarecum comună tuturor celor ce-și împărtășesc gândurile în aceeași limbă.

Sâmbătă, 22 februarie 2020, UUR – filiala Suceava, în parteneriat cu IȘJ Suceava, Școala Gim-

nazială Bălcăuți și Primăria comunei Bălcăuți, au organizat în aceeași localitate Concursul interjudețean „Sărbătoarea Limbii Materne”.

Proiectul a fost inițiat și coordonat de doamnele profesoare Anca Știubianu și Lăcrămioara Grigoriuc, scopul acestuia fiind atragerea tinerilor aparținând minorității ucrainene în activități comune menite să promoveze afirmarea identității culturale, ca fundament al dezvoltării viitoare a cetățeanului european.

Concursul a avut patru secțiuni: eseu pe tema „Limba ucraineană în școala mea”, creații ale elevilor, parada costumului popular și program artistic.

Au participat elevi de la Școala Gimnazială „Petru Mușat” din Siret, Școala Gimnazială din Baineț, Școala Primară din Văscăuți, Școala Gimnazială din Șerbăuți, Școala Gimnazială din Izvoarele Sucevei, Școala Gimnazială din Brodina de Sus, Școala Gimnazială din Călinești-Cuparencu, Școala Gimnazială din Brodina, Școala Gimnazială din Bălcăuți, Școala Primară din Gropeni, Școala Gimnazială din Negostina, Școala Gimnazială din Lupcina, Școala Gimnazială din Grănicești, Școala Gimnazială din Paltinu, Școala Gimnazială din Ulma, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret și Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava. Invitați speciali la acest eveniment au fost elevii ai Școlii Gimnaziale din satul Dymka, regiunea Cernăuți, localitate în care se află muzeul „Olha Kobyleanska”.

În cadrul concursului, a avut loc un moment deosebit, intitulat „Confluente literare”, în care elevii coordonați de doamna profesor Lăcrămioara Grigoriuc au recitat versuri din volumul „Bolnav de drum” al scriitorului Mihai Hafia Traista.

Juriul a fost format din scriitorii Mihai Hafia Traista, Eusebie Frăsieniuc

și Ioan Chideșciuc, profesoarele Ilaria Pușcă și Zirka Ianoș, învățătorul Ilie Berbenciuc și educatoarea Felicia Grigoraș.

Un popor se definește prin tradiții, prin obiceiuri născute din sufletul omului... Așa a luat naștere folclorul care este lada de zestre a oricărei civilizații, este emblema cu care nu numai că te definești ca om, ca popor... cu el te evidențiezi și față de alte popoare; din folclor, din limba vorbită au luat naștere creațiile literare...

Secțiunea program artistic a fost un spectacol de armonie și culoare și despre bogăția spirituală ucraineană. Doar prin cunoașterea unor stiluri de viață diferite, poate fi consolidată bogăția culturală și spirituală a unui popor. Această carte de vizită a minorității ucrainene este o sursă de bogăție și creație care contribuie la unitatea și desăvârșirea României ca stat democratic și european, model de toleranță și armonie în diversitate.

Otilia MATNER

Ziua Internațională a Limbii Materne este o sărbătoare marcată anual la 21 februarie în întreaga lume, având ca scop promovarea diversității lingvistice și culturale,

care anul 2008 a fost declarat Anul Internațional al Limbilor.

Vineri, 21 februarie 2020, a avut loc la Școala Gimnazială din Știuca manifestarea „Ziua limbii materne”.

precum și a multilingvismului. Ziua Internațională a Limbii Materne a fost anunțată de UNESCO la 17 noiembrie 1999 și recunoscută de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin aceeași rezoluție prin

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LIMBII MATERNE

La această acțiune au participat elevii școlilor în care se predă limba ucraineană: Știuca, Dragomirești, Petroasa Mare, Bârna, precum și profesorii de limba ucraineană, președinții organizațiilor locale din zonă, membrii Comitetului UUR – Timiș. Au luat parte 150 de persoane. Cu ocazia acestei sărbători, elevii claselor a VI-a, a VII-a și a VIII-a, alături de doamnele profesoare Turcin Ioana și Oncea Maria, au desfășurat o activitate prin care au dezbătut importanța cunoașterii și studierii în școală a limbii ucrainene, limba maternă a majorității elevilor din școală.

În deschiderea evenimentului, președintele UUR – Timiș, dl Gheorghe Hleba, a prezentat scopul și însemnătatea acțiunii finanțate de UUR, inclusă în Planul de acțiuni culturale pe anul 2020. În continuare, directorul Școlii Gimnaziale din Știuca, dl Benzar Nicolae, a prezentat un amplu material despre istoria limbii ucrainene, despre importanța cunoașterii și utilizării limbii materne, despre frumusețea

limbii ucrainene și, totodată, despre datoria de a păstra și de a transmite din generație în generație această limbă.

Elevii au prezentat acțiunile culturale ucrainene la care au fost prezenți. Au recitat poezii ucrainene, au interpretat câteva din cântecele noastre. A fost un timp frumos, o zi plăcută, pe care am petrecut-o vorbind limba maternă și ascultând muzică ucraineană.

Limba și cultura maternă au avut și continuă să aibă un rol important în menținerea identității noastre ucrainene. Bunicii și părinții noștri s-au străduit să păstreze tradițiile și obiceiurile ucrainenilor, dar limba maternă poate dispărea ușor, dacă nu se învață și nu se vorbește în cadrul familiei.

Închei cu un citat profund al lui Nelson Mandela „Dacă vorbești cu un om în limba pe care o înțelege, vei ajunge la capul lui. Dacă îi vorbești în limba maternă, vei ajunge la inima lui”.

**Cornelia BENZAR,
UUR – TIMIȘ**

Ziua Internațională a Limbii Materne sărbătorită la Iași

„Cel mai mare și cel mai prețios bun al fiecărei națiuni este limba, acea ascunzătoare vie a spiritului uman, bogata lui comoară, în care oamenii își așază viața lor de dinainte, speranțele, mintea, experiența și sentimentele”.

Panas Myrnyi

Limba și cultura maternă sunt componentele esențiale în procesul de definire a unei minorități naționale. Însușirea limbii materne, precum și utilizarea ei ca mijloc de comunicare contribuie la conservarea și perpetuarea identității fiecărei minorități. Există obiceiuri, există tradiții care se păstrează și se transmit mai departe, dar limba maternă se poate pierde foarte ușor, dacă nu este învățată și vorbită în familie ori dacă nu este studiată și exersată în școală. Limbile sunt cele mai puternice instrumente de conservare și dezvoltare a patrimoniului mondial material și imaterial. De aceea, trebuie să manifestăm mai multă preocupare și grijă pentru ceea ce ni s-a transmis din generație în generație.

La nivelul filialei noastre, a devenit deja o tradiție de a sărbători Ziua Internațională a Limbii Materne. Și anul acesta, la 23 februarie, la Clubul Medicilor, filiala Iași a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat și desfășurat o acțiune dedicată limbii materne.

În sala frumos împodobită a Clubului Medicilor, membrii comitetului filialei noastre au creat o atmosferă de bună dispoziție și destindere pentru invitații săi. Tot aici, a fost organizată și o expoziție de cărți în limba ucraineană din fondul bibliotecii noastre, o expoziție de ziare și reviste publicate de Uniunea Ucrainenilor din România și alte materiale despre limba ucraineană și despre scriitorii ucraineni din România.

Președintele filialei Iași a UUR s-a adresat invitaților cu un cuvânt de bun venit și de mulțumire pentru că au răspuns invitației noastre de a fi împreună la această sărbătoare, menționând faptul că limba este o trăsătură definitorie a statului,

de străini etc. La finalul discursului său, a subliniat faptul că, începând cu 2018, în urma adoptării legii promovate de către deputatul minorității noastre, dl Nicolae Miroslov Petrețchi, comunitatea ucrainenilor din România sărbătorește Ziua Limbii Ucrainene, în fiecare an, la 9 noiembrie.

Cu ocazia sărbătoririi Zilei Internaționale a Limbii Materne, au venit să ne salute oaspeții noștri cu care colaborăm de mai mulți ani, cu unii chiar de la înființarea filialei: domnul Ardelean Adrian, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași, conducerea și profesorii Colegiului Național de Artă „Octav Băncilă”, reprezentanți ai diferitelor organizații și instituții cu care organizația noastră are relații de colaborare. S-au spus multe cuvinte frumoase și încurajatoare la adresa comunității noastre.

Evenimentul a continuat cu un concert festiv pregătit de profesorii și studenții Colegiului Național de Artă „Octav Băncilă”. În cadrul programului prezentat cu această ocazie, au fost recitate poezii și au răsunat cântece despre limba maternă în limba română, ucraineană și rusă.

Deosebit de emoționante au fost poeziile despre limba maternă și nu numai recitate de profesoara de la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă”, doamna Carmen Danikov Zaharia și Natalia Burduja, doctorand în filologie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Lor li s-a alăturat și dl profesor Ilie Gorovei, directorul adjunct al Colegiului, care, acompaniat de blokflotele lui și de profesorul Gavriș Vasile la chitară, a recitat poezia „Limba noastră” de Alexei Mateevici.

În continuare, invitații la eveniment au rămas plăcut impresionați de cântecele populare interpretate cu mult patos și dăruire de eleva Spiridon Beatrice de la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă”.

Cu multă căldură și multe aplauze a fost întâmpinată o mai veche cunoștință a noastră, doamna Otilia Zaharov, profesoară la colegiul menționat care a interpretat un buchet de doine și balade adecvate momentului sărbătorit. Programul festiv dedicat Zilei Internaționale a Limbii Materne a fost încheiat de tinerii dansatori ai filialei din componența grupului „Veselka” sub îndrumarea coregrafului și conducătorului prof. Rodica Fălișteanu.

De menționat este faptul că toți cei prezenți au rămas încântați de eveniment și după concert au părăsit sala cu bună dispoziție. Considerăm că evenimentele de acest fel nu sunt doar pentru divertisment, ci și o oportunitate de popularizare în rândul participanților a limbii ucrainene, a tradițiilor și obiceiurilor poporului ucrainean, în general, și a ucrainenilor din România, în mod particular.

La sfârșitul părții oficiale, președintele filialei Iași i-a invitat pe participanții la eveniment să viziteze biblioteca filialei atunci când timpul le permite. Biblioteca comunității este deosebită și reprezintă o oportunitate atât pentru copii, cât și pentru adulți să găsească cărți interesante, fie în limba ucraineană, fie traduceri din alte limbi, povești fascinante, cele mai bune lucrări ale literaturii ucrainene moderne... Avem cărți pentru fiecare gust și pentru orice vârstă.

Cu o zi mai devreme, în sala de spectacole „Diotima” a Casei de Cultură „Mihai Ursachi” a municipiului Iași, s-a desfășurat simpozionul dedicat Zilei Internaționale a Limbii Materne.

Cu această ocazie, au avut loc un spectacol de muzică și poezie și lansarea cărții „Metamorfoze lirice”, o culegere de poezii ale poezilor reprezentând minoritățile din Iași, prezentată publicului de către scriitorul Liviu Apetroaie și de către doamna Tămaș Brândușa, director al Editurii „Ars longa”.

În cadrul simpozionului, au luat cuvântul re-

prezentanți ai comunităților etnice din Iași: domnul Albert Lozneau, Comunitatea Evreilor din Iași, doamna Doina Tofănescu, Comunitatea Elenă din Iași, domnul Valeriu Ivanov, președintele Comunității Rușilor-Lipoveni din Iași, domnul Victor Hrihorciuc, președintele filialei Iași a Uniunii Ucrainenilor din România, doamna Ștefana Agop, Uniunea Armenilor din România –

sucursala Iași, care au expus unele probleme din activitatea comunităților pe care le reprezintă, axându-se, în special, pe problematica conservării și promovării tradițiilor culturale și a limbii materne.

Intervenții au avut și domnul Cristian Tămaș, cercetător al culturii arabe, domnul Valeriu Mardare, profesor de neogreacă și doamna Daria Tănăsucă, reprezentanta Comunității Armene din Iași și una dintre inițiatoarele proiectului.

Actorii Mihai Afloarei și Tudor Andrei Ostafie au recitat poezii din volumul proaspăt editat, iar soprana Marina Porumb a susținut un microrecital muzical.

Acțiunea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă și prietenoasă și a devenit un alt exemplu relevant de respect pentru limba maternă și de preocupare pentru soarta ei, a culturii și a tradițiilor noastre.

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași al UUR

Femeia

Ți se dedică mii de rânduri
Tu îți spui zilnic mii de gânduri
Ți se dedică piese „fine”
Cu mare-accent pe eroine

Ți se oferă flori în glastră,
Copii cu vocea lor măiastră
Te fac să uiți de griji, de bani
Când spun cu sete „La mulți ani!”

Femeie, tânără sau nu,
Să nu uiți niciodată să fii Tu
Să râzi, să cânti și să zâmbești
Să ai puterea să iubești!

Aș scrie astăzi pagini vii
În suflet, tu ca să le ții,
Dar timpul tău e prețios
Cuvintele îs de prisos...

Ți se dedică rânduri, rânduri...
Ridică-ți fruntea „de pe gânduri”!
Privește cerul, e senin...
Norii „plutesc”... se duc și vin...

Printr-un miraj te-ai transforma
În TOT ca să poți rezolva...
Am astăzi, totuși, o idee...
Mai lasă tot, rămâi femeie.

Claudia SEMCIUC

o comoară neprețuită și inepuizabilă a moștenirii culturale a oamenilor. În continuare, în materialul documentar supus atenției auditoriului acesta a prezentat unele informații interesante despre originea și semnificația acestei sărbători pentru minorități în general și, în parte, și pentru comunitatea ucrainenilor, despre istoricul apariției limbilor, în general, și originea limbii ucrainene, în special, precum și alte fapte interesante privind limbile lumii și cum este văzută limba ucraineană

„Școala se mută din sala de clasă în spațiul de acasă“

Învățarea este un proces continuu pe care toți trebuie să-l susținem, indiferent de condițiile speciale în care, temporar, ne putem afla. În contextul actual, suspendarea cursurilor a făcut ca școala să se mute din sala de clasă în spațiul de acasă. În data de 16 martie 2020, Ministerul Educației și Cercetării a lansat campania #ÎmiPASĂ #ȘcoaladeACASĂ. Prin această campanie se dorește să se transmită elevilor, studenților și părinților încurajarea de a se proteja de infectarea cu noul coronavirus (COVID-19), evitând pe cât posibil spațiile aglomerate. Totodată, este important ca elevii să conștientizeze că procesul de învățare continuă cu școala de acasă prin intermediul soluțiilor alternative: cursuri suport online și lecțiile de la Televiziunea Română. Sănătatea și siguranța copiilor noștri sunt mai importante decât oricând. Să fim responsabili și să continuăm învățarea de acasă!

Ministerul Educației și Cercetării face apel la cadrele didactice să contribuie cu resurse educaționale deschise, potrivite acestei perioade din anul școlar. Inspectoratele școlare județene și Casele Corpului Didactic, susținute prin infrastructura proiectului „Curriculum rele-

vant, educație deschisă pentru toți“ #CRED, au posibilitatea de a încărca în cloud (spațiu virtual de stocare) resurse educaționale deschise #CRED, care pot fi accesate de către toți elevii și profesorii din România. În vederea continuării procesului didactic, se face un apel la cadrele didactice să contribuie la creșterea numărului de resurse care vor fi accesibile pe **red.educared.ro**. Acestea pot fi încărcate direct de către profesorii care au conturi pe platformă (de tipul @educared.ro) sau cu ajutorul experților de e-learning angajați în cadrul proiectului (lista acestora are acoperire națională și este publicată aici: <http://s9.ro/14lt>).

Având în vedere faptul că proiectul #CRED se adresează cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial, Ministerul Educației și Cercetării urmărește activarea resurselor utilizate în cadrul proiectului #ROSE, dedicate învățământului secundar, respectiv crearea unui canal youtube dedicat liceenilor. Se dorește implicarea profesorilor pentru realizarea de lecții video. Suportul tehnic este asigurat în mod gratuit, în cadrul unui parteneriat semnat cu TVR. Exprimarea interesului pentru realizarea de conținut video se face prin completarea

formularului publicat aici: <http://s9.ro/14lu>. Este nevoie de implicarea fiecăruia dintre noi și de încurajarea elevilor să fie în contact cu învățarea de zi cu zi!

Referitor la informațiile apărute în presă cu privire la eventuala înghețare a anului școlar, Ministerul Educației și Cercetării face următoarele precizări: informația privind eventuala înghețare a anului școlar 2019-2020 din cauza declarării stării de urgență este una eronată!

„Indiferent de situația în care ne aflăm, îndemn părinții, cadrele didactice, elevii și studenții să se informeze numai din surse oficiale și să nu ia în seamă fake news-urile care au invadat spațiul online. Totodată, trebuie să dăm dovadă de calm și de responsabilitate și să asigurăm că măsurile pe care le vom lua vor fi în sprijinul elevilor și al studenților. Nu s-a pus problema înghețării anului școlar!“

Elevii și studenții nu vor repeta anul școlar sau pe cel universitar. Înțeleg îngrijorarea celor care vor susține examenele naționale și, în acest sens, vă asigurăm că în aceste momente, Ministerul Educației și Cercetării lucrează la o serie de măsuri clare și eficiente pe care le va comunica public, în cel mai scurt timp, în mod oficial. Deocamdată, trebuie să fim responsabili, să arătăm solidaritate și să continuăm învățarea de acasă“, a declarat Monica Anisie, ministrul Educației și Cercetării.

Elvira CODREA,
consilier superior MEC

Vești de la elevii ce studiază limba ucraineană

La 29 februarie 2020, la Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici“, localitatea Mihăileni, județul Botoșani s-a desfășurat olimpiada de limba și literatura ucraineană, etapa județeană. Elevii care studiază limba ucraineană, în clasele V-VIII, au avut de rezolvat cerințe ce presupuneau cunoștințe de vocabular, gramatică și literatură ucraineană. La olimpiadă, au participat elevii Butnariu Denisa, Anițulesei Dănuț, Antica Denisa, Cojocariu Bianca, Ursulică Bianca, Doubenciuc

Andreea, Damaschin Bianca, Bidalach Ioana. Am aflat că cerința favorită a fost cea în care elevilor li se cerea redactarea unui text descriptiv cu titlul „Primăvara“. Doamna profesor coordonator este Vătmăniuc Iuliana, cea care se va ocupa și de elevii calificați pentru faza națională. Vă dorim și noi, de aici de unde primăvara se lasă încă așteptată, sănătate și căldură sufletească!

Claudia SEMCIUC

Olimpiadele școlare

Am mai scris de multe ori despre unele activități deosebite ale Școlii Gimnaziale din Izvoarele Sucevei și Brodina de Sus, deoarece profesorii din comunitățile respective au meritat din plin efortul meu creator. M-am implicat în acest efort, deoarece realizările colectivului de profesori și elevi merită cunoscute. Mă voi referi de această dată la participarea elevilor la olimpiadele școlare. Voi începe cu activitățile zilnice din timpul liber al elevilor ambelor școli gimnaziale.

Elevii participanți la Olimpiada de Limba și Literatură Română, etapa pe zonă, care a avut loc la Școala „T. Ștefanelli“, Câmpulung Moldovenesc, la 8 februarie 2020, au fost îndrumați de profesorul Vasile Lucașciuc. De asemenea, la 22 februarie 2020, la Școala Gimnazială „Ion Șuhani“ din Frumosu, a fost organizată olimpiada satelor, disciplina Matematică, la care au participat elevi îndrumați de câte doamnele profesoare Crizantema Alexander și Ana Burlă.

Amintim că la Școala Gimnazială din Bălcăuți s-a desfășurat „Sărbătoarea Limbi Materne“, concurs interjudețean unde au participat elevii școlilor Izvoarele Sucevei și Brodina de Sus la toate secțiunile (eseu, prezentare costum popular, creație literară, moment artistic). Profesori îndrumători au fost Leonora Mehnu, Geta Dobranschi, Viorica Ihnachiuc și Ștefan Mechno.

Elevii participanți au obținut rezultate bune, câștigul fiind al tuturor, al copiilor, profesorilor și al comunității.

Decebal Alexandru SEUL

ȘEZĂTOARE ȘI CÂNTECE POPULARE AUTENTICE

Dragi cititori, m-a binecuvântat Cel de Sus cu șansa de a vedea că tradițiile nu au murit, că vatra satului respiră, ba mai mult, vatra satului întinește. A avut loc o șezătoare, organizată în Rogojești de UUR – filiala Botoșani, în care doamnele satului nostru au împletit, au cusut, au depănat la propriu și la figurat, au țesut, s-au bucurat de superbe costume tradiționale, de cântece, de companie, dar nu au uitat să-și amintească de cei care sunt acum stele. S-au reunit familii, prietene vechi, copii și doamne pricepute în toate secretele lucrului de mână. Ne-am bucurat de prezența autorităților locale, de prezența unui post de televiziune local, dar mai ales unii de alții. Pe rând, și mai apoi, în cor doamnele și copiii au cântat în limba maternă cântece vechi primite în dar prin viu grai din generație în generație. Doamnele Ivaniciuc, Giuraniuc, Bohaiuc, Coriciuc, Semenciuc, Semciuc, Tcaciuc, Fercalo, Ahritculesei și copiii talentați din satul nostru au asigurat o atmosferă de poveste pentru care le mulțumim. Celebra Cornelia Ciobanu, interpretă de muzică populară și director al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, s-a arătat fascinată de tradițiile noastre ucrainene. Președintele UUR – filiala Botoșani, Victor Semciuc, s-a bucurat alături de invitați la muzeul aflat în curtea sediului UUR și a promis evenimente noi și pline de semnificație. Organizarea șezătorii

a fost salutată și de preotul din satul Rogojești, sediul UUR Botoșani aflându-se în vecinătatea bisericii localității. Așadar, în vatra satului, după slujba de pomenire a celor plecați dintre noi, oamenii s-au adunat la sediul UUR și... să lăsăm imaginile să vorbească!

Claudia SEMCIUC

Vocile Negostinei în straie noi

Costumul popular ucrainean are o valoare deosebită, este îmbrăcămintea cea mai de preț care se poartă, în primul rând, la biserică, apoi, la toate evenimentele din viața omului. Ucrainenii respectă cu cinste costumul tradițional, iar, în zilele noastre, se caută cele mai deosebite modele pentru realizarea unor astfel de straie.

Grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei” din Negostina, județul Suceava a fost înființat în toamna anului 2010, la inițiativa Organizației locale a UUR de atunci când președinte era domnul profesor Chideșciuc Ioan. La început, din organizație au făcut parte doar 8 fete inimoase, cu glasuri melodioase, care și acum iubesc foarte mult cântecul ucrainean. Încet, încet am adunat cele mai frumoase cântece ucrainene locale, care se cântau foarte des la diferite evenimente din Negostina. Cândva, toată Negostina cânta, de aceea folclorul ucrainean local este foarte bogat: se cânta la șezătoare, la clacă, la nunți, la botezuri, la muncile câmpului, chiar și la înmormântări. Programele artistice care se desfășurau cu prilejul diferitelor sărbători erau bine gândite și foarte reușite. Sărbătorile de iarnă ale Crăciunului, Anului Nou și Bobotezei sunt înfrumusețate cu cele mai minunate colinde creștine care răsună în biserică. Cântecele negostinene evocă dragostea, iubirea, natura, dar mai sunt și unele satirice. Avem cântece de nuntă specifice pentru mire și mireasă, avem cântece creștine care se cântă în biserică, multe compoziții ale unor oameni din Negostina.

„Vocile Negostinei” s-au îmbogățit, am reușit să mărim grupul. Astfel, în prezent, suntem 26 de membri în costume noi. Au fost mai mulți, dar unii au plecat în străinătate, alții s-au căsătorit în diferite localități și nu mai pot ajunge la repetiții. Costumul la fete se compune din: cămașă popula-

ră, fustă legată cu un brâu frumos, ilic și deasupra un suman puțin modernizat la croială, așa cum purtau pe vremuri gospodarii. Pentru băieți, s-au confecționat cămași, brâu și suman. Atât băieții, cât și fetele au primit și cizme specifice. Toate piesele costumului au o broderie deosebită, specifică ucrainenilor.

În prezent, „Vocile Negostinei” reprezintă comunitatea ucraineană cu cinste, dovadă fiind multe aprecieri din partea celor care ne iubesc. Ne place foarte mult cântecul ucrainean, interpretăm cântecele pe trei voci, fără nici un suport instrumental, suntem un grup mixt, iar, în fața noastră, la pupitrul, se află domnul profesor Petru Șoiman,

care este foarte cunoscut și nu mai are nevoie de prezentare. Continuăm să culegem și să interpretăm cântece noi, că doar lada cu zestrea negostineană încă nu s-a golit, avem doar voci bine șlefuite datorită regretatului profesor Nicolae Cramar, de la a cărui dispariție se împlinesc, în februarie, doi ani.

Am participat la foarte multe activități culturale și artistice care s-au organizat sub egida UUR, dar și la alte manifestări unde am fost invitați și doriți. Astfel am participat la „Comori de suflet

românesc”, secțiunea minorității, concurs sub patronajul Centrului Cultural Bucovina și mereu ne-am situat pe cea mai înaltă treaptă. Am fost invitați și la câteva biserici creștin-ortodoxe, mai ales de Crăciun, unde am dăruit cele mai frumoase colinde de la noi. Poate nu toată lumea ne apreciază, nu toată lumea ne iubește, dar este loc pe pământ pentru toți. Am făcut demersuri pentru confecționarea costumelor încă din august 2017 și după o lungă perioadă de timp am reușit să ne îmbrăcăm în ele. Lăsăm la o parte această perioadă și ne bucurăm că a meritat așteptarea.

În primul rând, adresăm mii de mulțumiri conducerii centrale a UUR, domnului președinte Nicolae Miroslov Petrețchi, deputat în Parlamentul României din partea minorității ucrainene. De asemenea, mulțumim domnului profesor Ilie Sauciuc, președintele UUR – filiala Suceava și vechiului comitet pentru că, în sfârșit, ne-au realizat doleanțele noastre. Așa cum s-au confecționat costume pentru multe alte grupuri ucrainene, că doar suntem mulți, așa a venit și rândul nostru. Ne bucurăm pentru că erau foarte necesare, cele vechi fiind deja uzate și puține.

Mereu ne vom lupta pentru cântecul ucrainean autentic, pentru limba ucraineană, pentru obiceiuri și tradiții care ne reprezintă. Am inaugurat noile costume la „Festivalul de colinde ale minorităților” care a avut loc la Suceava, în data de 19 decembrie 2019, organizat de Centrul Cultural Bucovina. După aceea, am colindat la biserica din Negostina, de Crăciun, unde părintele Daniel Petrașuc s-a bucurat și s-a fotografiat cu noi pentru că am adus o pată de culoare nouă de sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Isus Hristos. Am colindat și la biserica „Sf. Treime” din Siret, din Dărmănești 2 și la „Festivalul colindelor ucrainene” din 27 decembrie 2019, de la Siret. Mulțumim tuturor celor care ne-au invitat și care ne apreciază.

Suntem unice, avem idei proprii și nu plagiem pe nimeni. De aceea, merităm să purtăm haine de sărbătoare noi și frumoase.

Felicia GRIGORAȘ,
membră a grupului „Vocile Negostinei”

Sărbătoarea Limbii Materne

La 22 februarie, începând cu ora 11, la Căminul Cultural din Bălcăuți s-a desfășurat Concursul județean „Sărbătoarea limbii materne”. Organizatorii manifestării, aflate la cea de-a XI-a ediție, au fost Școala Gimnazială din Bălcăuți, în colaborare cu ISJ Suceava, Primăria Bălcăuți și UUR Suceava, finanțatorul acțiunii.

Argumentele pe care le-au folosit cele două coordonatoare, Lăcrămioara Grigoriuc și Anca Știubianu, în inițierea acestui proiect au fost ur-

identității culturale, ca fundament al dezvoltării viitoare a cetățeanului european”, iar dintre obiectivele specifice amintim: promovarea valorilor ucrainene autentice; evidențierea contribuției limbii ucrainene la patrimoniul cultural universal; cultivarea respectului și prețuirii față de valorile înaintașilor; stimularea dorinței de a le îmbogăți prin creații proprii; dezvoltarea gândirii și imaginației elevilor; lărgirea orizontului lor cultural; motivarea gustului artistic; cultivarea discernământului artistic; întărirea parteneriatelor dintre școli, autorități locale și reprezentanții comunității ucrainene din țară, în vederea dezvoltării și promovării bunelor relații; dezvoltarea comunicării sociale prin activități în echipă.

Concursul a început în noiembrie 2019, încheindu-se în luna februarie a.c., când a avut loc competiția finală structurată pe patru secțiuni: eseu, creații ale elevilor, costum popular, program artistic.

La secțiunea Eseu, intitulat „Limba ucraineană în școala mea” (însoțit de imagini prelucrate în power point), participanții au prezentat activitățile educative realizate în cadrul orelor de curs și în cadrul activităților extrașcolare în ceea ce privește studiul limbii materne în școală.

Proba de imaginație, creativitate și originalitate intitulată „Eu și cuvântul sau joaca de-a creația” le-a dat elevilor posibilitatea să-și prezinte propriile „produse literare”, având ca tematică limba maternă, localitatea natală, trecutul familiei, credința religioasă, contribuind astfel la dezvoltarea creativității și a abilităților de comunicare.

Juriul la aceste prime două secțiuni a fost format din profesorii Eusebie Frăseneiuc și Ioan Chideșciuc, precum și scriitorul și jurnalistul Mihai Hafia Traista.

A treia secțiune, Costum popular, a avut drept scop să scoată la lumină costume populare ascunse în lada de zestre a bunicii. Astfel, concurenții au adus în fața juriului și publicului interesat de astfel de gen de manifestări adevărate nestemate ale portului ucrainean de altădată. De jurizarea acestei probe s-au ocupat Felicia Grigoraș, educatoare pensionară, coordonatoare a grupului vocal „Vocile Negostinei” și Ilie Berbeneciuc, învățător pensionar, membru al grupului vocal „Vocile Negostinei”.

Ultima probă a concursului, Moment artistic, a cuprins creații ale folclorului ucrainean, de preferință local (cântece, dansuri populare, obiceiuri), precum și creațiile literaturii ucrainene (poezii, miniscenete, dansuri tematice, cugetări, aforisme etc.). Anul acesta au participat în cadrul acestei probe grupurile „Bukovynka” din Bălcăuți, „Vinociok” din Șerbăuți, „Nadiia” din Călinești-Cuparencu și ansamblurile „Kozaciok” din Bălcăuți și „Mlădițe huțule” din Brodina de Sus. Au recitat poezii din lirica ucraineană elevi de la școlile din Bălcăuți, Negostina, Gropeni, Vășcăuți, Baineț, Brodina de Sus, Lupcina, Izvoarele Sucevei, Șerbăuți, Călinești-Cuparencu, Călinești-Enache, Grănicești, Siret, Suceava. Au răsunat cântece ucrainene vechi, dar și actuale. Nu au lipsit din spectacol nici dansurile ucrainene. Juriul la această secțiune a fost format din: Ilaria Pușcă, director al Școlii Gimnaziale Vatra Moldovitei, coordonator al ansamblului „Gura Izvorului”; Zirka Ianoș, profesor de muzică, coordonator al ansamblului „Kolomyika” din Siret; Eusebie Frăseneiuc, profesor de limba și literatura română și ucrain-

neană, traducător; Ioan Chideșciuc, profesor de limba și literatura română și ucraineană, folclorist.

Prezentarea evenimentului a fost realizată de Lăcrămioara Grigoriuc, profesor de limba și literatura română la Școala Gimnazială din Bălcăuți, și de elevele Adelina-Iasmina Odoviciuc și Ana Șoiman.

Elevii premiați au primit diplome din partea UUR. Menționăm că și costurile pentru deplasarea elevilor la concurs și pentru asigurarea mesei au fost suportate de UUR, prin implicarea dlui Ilie Sauciuc, președinte al UUR – filiala Suceava.

mătoarele: „...Mai mult de jumătate din limbile lumii sunt pe cale de dispariție, iar promovarea, recunoașterea și utilizarea limbilor materne reprezintă o prioritate de nivel mondial. Limba maternă reprezintă identitatea națională și culturală a individului și este una dintre dimensiunile fundamentale ale ființei umane. Dat fiind faptul că suntem vorbitori de limba maternă, dorim ca prin această activitate să contribuim la conservarea și promovarea specificului etnic și cultural. În conceperea acestui proiect, am pornit și de la premisa că mulți dintre elevii noștri sunt talentați, dar talentul trebuie descoperit și cultivat. Din păcate, multe talente se risipesc... Încercăm, prin acest proiect, să limităm această risipă. Considerăm că beneficiarii proiectului vor avea prilejul de a conștientiza și promova bogăția și frumusețea limbii ucrainene, de a cultiva respectul pentru valorile propriiei culturi”.

Obiectivul general al proiectului este „atragearea tinerilor aparținând minorității ucrainene în activități comune menite să promoveze afirmarea

În cadrul concursului, la secțiunea Confluente literare, a fost prezentată cartea „Bolnav de drum” de Mihai Hafia Traista. Elevi de la Școala Gimnazială din Bălcăuți au recitat poezii din această carte.

La activitate, a fost prezent și un grup de elevi din satul Dymka, raionul Adâncata, regiunea Cernăuți – Ucraina. Ei au venit însoțiți de profesorii Veronika Barbaza și Nicolae Strelciuc. Între anii 1889-1891, în satul Dymka au trăit părinții scriitoarei ucrainene Olha Kobyleanska (1863-1942). Una dintre principalele opere ale scriitoarei este romanul „Pământ” („Zemlea”, 1901), bazat pe un caz real de fraticid care a avut loc, în toamna anului 1894, în satul Dymka. În anul 1973, la conacul familiei Kobyleanskyi din sat a fost inaugurată Casa Memorială Olha Kobyleanska.

Amintim că în cadrul Conferinței Generale UNESCO din 17 noiembrie 1999, data de 21 februarie a fost proclamată Ziua Internațională a Limbii Materne, prin care se promovează recunoașterea și utilizarea limbilor materne din lume, în special a limbilor grupurilor minoritare. Începând din 2000, ziua de 21 februarie se marchează drept Ziua Internațională a Limbii Materne. Statele membre UNESCO s-au angajat să contribuie la protecția și revigorarea bogatei diversități culturale, prin promovarea limbilor ca formă de comunicare, interacțiune și înțelegere între popoare diferite. În prezent, potrivit statisticii oficiale, mai mult de jumătate din limbile lumii sunt pe cale de dispariție.

Convallia HREHORCIUC

Costumul popular la „Sărbătoarea Limbii Materne“

„Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim, altă limbă-armonioasă ca ea nu găsim“ sunt versuri minunate închinare limbii române de poetul Gheorghe Sion. Trăim în frumoasa Românie, suntem cetățeni români, dar pe lângă limba română în țara noastră se vorbesc multe alte limbi ale minorităților conlocuitoare, care formează un imens buchet din cele mai frumoase flori multicolore. Noi, ucrainenii, suntem mulți, suntem răspândiți în toată România și ne mândrim cu limba noastră maternă. Din start avem la bază două limbi și suntem mai bogați, mai fericiți că putem să ne mândrim cu cele două graiuri atât de minunate și este un mare privilegiu pentru noi că avem această șansă.

Concursul județean „Sărbătoarea Limbii Materne“ s-a desfășurat în data de 22 februarie 2020, la Bălcăuți, unde au participat elevi de la școlile județului Suceava, care studiază limba ucraineană și un grup de elevi cu două profesoare din satul Dymka, raionul Adâncata, regiunea Cernăuți –

Ucraina. Acesta este un mare proiect inițiat de două profesoare, iubitoare de limba maternă: Anca Știubianu, profesoară de limba ucraineană, și Lăcrămioara Grigoriuc, profesoară de limba română, amândouă fiind de etnie ucraineană. În colaborare cu celelalte cadre didactice din școlile comunei Bălcăuți, în frunte cu doamna directoare, Secstilia Gherasă, au reușit să adune pe scena Căminului Cultural un număr foarte mare de elevi, împreună cu îndrumătorii lor, iar sala a fost neîncăpătoare pentru publicul prezent, mai ales pentru părinții copiilor.

A fost un eveniment foarte reușit, care s-a desfășurat pe 4 secțiuni: eseu, creații ale elevilor, costum popular și program artistic. De fapt, concursul a început în noiembrie 2019 și s-a încheiat în februarie 2020, când a avut loc competiția finală.

Mă voi referi doar la secțiunea „costum popular“, deoarece am avut privilegiul să fac parte din juriul concursului, unde trebuia să evaluez costumul popular. Din cele mai vechi timpuri, oamenii purtau costumul popular peste tot, mai ales în zilele de sărbătoare la biserică, la diferite evenimente, chiar și la munca câmpului. Costumul popular poate fi considerat o bijuterie valoroasă, este cea mai frumoasă îmbrăcăminte, care ne reprezintă.

La evaluarea costumului popular s-au prezentat 13 elevi, din școlile județului Suceava, unde se studiază limba maternă. Elevii s-au situat pe locurile I, II și III, iar diferența de notare a fost foarte strânsă, ținându-se cont doar de emoțiile elevilor în exprimare. Copiii au răscolit lada cu zestrea părinților, a bunicilor și au găsit ceea ce căutau, iar în final au scos la iveală frumusețea autentică a costumelor cu care erau îmbrăcați. Cei 13 elevi merită toată lauda și nu numai ei, ci și toți cei prezenți pe scenă, pentru că poartă cu mândrie costumul popular. Cei din zona de munte s-au prezentat chiar și cu opinci, care zic ei, se poartă și astăzi de către unii oameni mai în vârstă.

Numele elevilor și ale îndrumătorilor lor sunt următoarele:

Ciclul primar: Școala Negostina – Chideșă Paul-Ilie, Grigoriuc Cezarina-Iuliana și Grigoraș Andra, toți elevi în clasa a III-a, profesor Dascaluc Lidia;

Ciclul gimnazial: Școala Brodina de Sus – Fundiur Andreea, cl. a VI-a și Bodnariuc Marius, cl. a VII-a, profesor Dobranschi Geta; Școala

Lupcina – Torac Ionela, cl. a VII-a, profesor Răuțu Irina, și Gorban Gabriela, cl. a VIII-a, profesor Șutac Nicolae; Școala Brodina – Liscuic Iuliana, cl. a V-a și Schipot Nicolae, cl. a V-a, profesor Hudema Constantina; Școala Izvoarele Sucevei – Moisa Iuliana, cl. a VI-a și Moțco Eduard, cl. a VII-a, profesor Mehno Ștefan;

Ciclul liceal: Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă“ Siret – Costi Cosmin și Cozaciuc Denisa-Lorena, amândoi în cl. a XII-a, profesor Crainiciuc Antoneta.

Costumul popular reprezintă veșnicia și individualitatea unei etnii și reușește să scoată în evidență frumusețea și autenticitatea pieselor componente. Fiecare costum popular este o capodoperă sau o bijuterie pentru cei ce îl poartă cu mândrie. Când am aflat că voi face parte din comisia de jurizare a costumului popular, nu îmi permiteam să mă prezint decât numai în costum popular de la Grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei“ din care fac parte. Iubesc portul popular, iubesc arta populară, iubesc tot ce se poate face cu două mâini dibace, de aceea îmi place să cos cămășile populare cu cele mai reprezentative modele. Am cusut pentru mine, pentru nepoții mei și pentru cine a mai solicitat, fiindcă sunt pensionară, iar munca aceasta mă relaxează. Câteva imagini de la acest frumos concurs vor demonstra frumusețea costumului popular ucrainean, bucovinean.

Felicia GRIGORAȘ

Educați să iubească Cartea

Dragostea de țară, de neam și credința în Dumnezeu sunt podoabele sufletului... Ce poate fi mai frumos? Frumosul ce vizează lucrurile materiale este relativ și variabil, în funcție de percepția fiecărui om, dar există și sufletul frumos care nu are termeni de comparație, el întru-chipează frumosul absolut, este frumosul desăvârșit.

Într-o societate ultramodernă, care se dorește inovatoare și în același timp, vorbind paradoxal, este distrugătoare cu predilecție în educație, în care internetul este considerat „o mare putere”

care, de fapt, manevrează cu subtilitate psihicul copiilor, se hiperbolizează lucrurile ne semnificative și se minimalizează cele cu adevărat importante. Zi de zi, asistăm la scenarii absurde – cititul programat și cantitativ, totul se cântărește, se etichetează, de parcă setea de cunoaștere ar avea limite, temele pentru acasă ori sunt anulate ori calculate la oră. Snobismul este un trend, citim la normă, scriem cum dorim, ce contează cum scriem, ortografia este perimată, a fost odată demult, științele pe cine mai interesează. Munca, efortul, memorarea sunt înlocuite cu spectaculosul, distracția... Citeam undeva că „generația actuală” este denumită și generația amnezică... Este foarte grav, te întristezi, tu profesor, care ți-ai urmat vocația și dorești să cultivi și să formezi personalități. Când te-ai format în spiritul educației adevărate și solide și acum ești ridiculizat că ai gândire învechită. Ce să faci?

Ca profesor te bucuri când vezi copii frumoși... Acei elevi care nu s-au prins în mrejele societății actuale, ale educației superficiale, în care totul se vrea ușor, repede și de succes. În realitate, așa ceva nu există, este inventată această lume utopică pentru a debusola tineretul și a-l distra de la adevăratele valori.

Astfel de copii frumoși am întâlnit la Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” din Grănicești cu prilejul activității din cadrul cercului pedagogic de limba ucraineană, susținut de doamna profesor Răuțu Irina, având ca temă „Obiceiurile de Crăciun la ucraineni”. De admirat este faptul că elevii studiază limba ucraineană cu toate că sunt și de naționalitate română și personal am apreciat atitudinea pozitivă și dorința de a învăța ceva nou și deloc ușor.

Activitatea a fost reușită din toate punctele de vedere, elevii de clasa I, asemenea unor îngeri cu suflet de copil, au fost mesagerii ce au vestit apropiata sărbătoare a Nașterii Domnului și, în același timp, au demonstrat celor prezenți că sunt talentați, capabili și dornici să învețe limba ucraineană. Pentru mine a fost o mare bucurie... Eu consider că atitudinea pozitivă este foarte importantă, fiindcă totul este posibil dacă se vrea. Doamna director Maria Zaharie, doamna

profesoară Irina Răuțu, doamna profesor de anul trecut Maria Zaharie (cea care a început munca la clasă) și doamna învățătoare la clasă Mărioara Zaharie merită toată stima și respectul. Limba ucraineană se face auzită, este iubită și învățată, va fi valorificată... este un semn bun.

Frumosul nu se termină aici. Pentru momentul artistic, o elevă de gimnaziu din clasa a VII-a, Teodorovici Bianca, cu o voce caldă și fermă în același timp ne surprinde cu reproducerea din memorie a poeziei „Paradoxul credinței în zilele noastre” de Vasile Militaru.

Am spicuit câteva rânduri, ca și cititorii acestui articol să cugete la mesajul poeziei: „O rușine-i azi credința la poporul românesc / Că e „dumnezeu” știința și dezmățul sufletesc! / S-a uitat credința sfântă cu tradiții strămoșești... / Ce frumos era românul, milostiv, cinstit, smerit, / Credincios și cu nădejdea vieții fără de sfârșit!... / Toți strămoșii cei din veacuri, iată că au fost uitați, / Sau, sunt defăimați de unii, că n-au fost prea cultivați! / Oare limba românească care-o scriem și-o vorbim / Nu din cărțile lor sfinte, ce le-au scris, o moștenim?... / Oare nu aveau cultură? Varlaam era ateu? / N-aveau minte sănătoasă de chemau pe Dumnezeu?... / Dosoftei cu-a lui cultură peste tot recunoscut / Purta moaște în trăsura ca odor neprețuit. / Mucenicul din Suceava peste tot l-a însoțit, / Pentru ce-l purta cu dânsul Marele Mitropolit? / Oare așa de scurtă minte să fi fost la Dosoftei!? / Câți ca ei au azi cultură dintre cei mai mari ate?...”.

Și de parcă surprizele plăcute nu mai conteau, un frumos basm, cu caracter moralizator, despre un împărat care avea nevoie de cămașa unui om fericit pentru a-și vindeca fiul bolnav ne este relatat, tot din memorie, de un elev extraordinar din clasa a VI-a, Fluturi Onesim. Faptul că un elev este capabil să memoreze și să reproducă file întregi, minute în șir... este fantastic. Numai cei care iubesc cu adevărat Cartea și se bucură de prietenia ei pot realiza lucruri mărețe. Am citit emoția și bucuria în ochii fostei învățătoare a elevului și a actualei doamne profesoare de limba română, în persoana doamnei director al Școlii din Grănicești. Noi cei prezenți, ce să mai spunem...

Ne plecăm fruntea în semn de respect pentru educația adevărată prin care se cultivă principii ale unei morale solide ce înfrumusețează personalitatea elevului de astăzi și a adultului de mâine.

Doamna învățătoare ne divulgă secretul prin care elevii au fost atrași pe adevărata cale a cunoașterii și anume atitudinea și susținerea părinților care au înțeles rolul pe care îl are școala în viața elevului. Ce părinți înțelepți și binecuvântați care investesc în viitorul copiilor, deoarece o minte deschisă este de preferat nenumăratelor lucruri materiale.

prof. Anca MAIDANIUC ȘTIUBIANU

Ziua Femeii

Cu pași repezi a sosit martie, începutul celui mai așteptat, dar și al celui mai frumos anotimp al unui an. În această lună, la 8 martie sărbătorim Ziua Femeii – Ziua Mamei. În cuvântul *mama*, care răsună aproape la fel în multe limbi ale lumii, se concentrează minunata putere a vieții și dragostei. Cuvântul *mama*, copilul încă mic și neputincios, îl rostește primul, bucurându-se, zâmbind celei mai apropiate ființe. Acest cuvânt îl pronunță fiecare, chiar și atunci când ea lipsește pe moment, pentru că cine apără, povățuiește, dacă nu mama? Din cele mai vechi timpuri, oamenii au prețuit maternitatea, aceasta s-a oglindit în multe legende, credințe, religii. Strămoșii noștri s-au închinat mamelor datorită cărora există Omul, care, neținând cont de războaie și nenorociri, au continuat viața pe pământ, au asigurat armonia în lume. Creștinii, la fel, prețuiesc mamele – Maica Domnului care a adus pe lume pe Fiul lui Dumnezeu. Dar câte opere de artă preamăresc mamele! Nenumărate picturi, de-a lungul secolelor și din diferite țări, au întru-chipat cele mai emoționante și cele mai deosebite icoane și tablouri, precum „Mama și copilul”. Cântecul autorilor și cele

populare preaslăvesc dragostea fără margini față de mame. Opere poetice și literare prezintă în fața cititorilor nenumărate istorii fericite și tragice, legături dintre mame și copii. Mamele ne-au dăruit cel mai de preț dar – viața. Mamele ne-au crescut, s-au îngrijit de noi, uitând, deseori, de persoana lor, ne-au dat tot ce-i mai scump și mai frumos, ne-au educat, ne-au ajutat în clipele grele, ne-au liniștit și ne-au mângâiat. Nemărginită și puternică este dragostea unei mame cu care își poate adăpa copilul, precum o floare cu apă!

Să ținem minte că noi trebuie să fim demni de incalculabila bogăție pe care, dezinteresat, au investit în noi mamele noastre, ea nu trebuie uitată, ci multiplicată.

Ziua Mamei se sărbătorește în România cu mare fast. Copiii merg la școală cu buchete de flori – simbol al frumuseții, al respectului pentru strădania învățătoarelor, a profesoarelor în educația lor, bărbaii cinstesc soțiile lor cu daruri, polițiștii dăruiesc femeilor-șoferițe flori, în școli, se organizează programe artistice pe tema „Ziua Femeii”.

Ne închinăm cu adânc respect în fața mamelor noastre cu mulțumiri și prețuire, dăruindu-le dragelor și iubitelor mame sărbătoare în fiecare zi: dragostea, grija, atenția noastră față de cele care ne-au dat viață.

Artemizia GHEORGHI

„Flori pentru flori“

Martie, prima lună calendaristică, dar și astro-nomică de primăvară, este perioada în care întreaga natură cu fauna și flora ei se trezește la viață după lungul somn hibernal, reluându-și ciclul natural. Vestitorii primăverii – ghiociei, brândușele, primulele – își ridică semeț capul zâmbind soarelui care, cu ale sale raze tot mai calde învăluie natura înconjurătoare stimulând primul zbor al harnicelor albine, activând circulația sevei, apariția primilor muguri, dar și sosirea din țările

calde a berzelor și a altor păsări migratoare. Cele locale, îndeosebi vrăbiile și pițigoii, ciripesc mai vesel zburdând vioi printre rămurele, iar multe viețuitoare încep să-și caute perechea.

Indiscutabil, însă, de sosirea primăverii se bucură cel mai mult

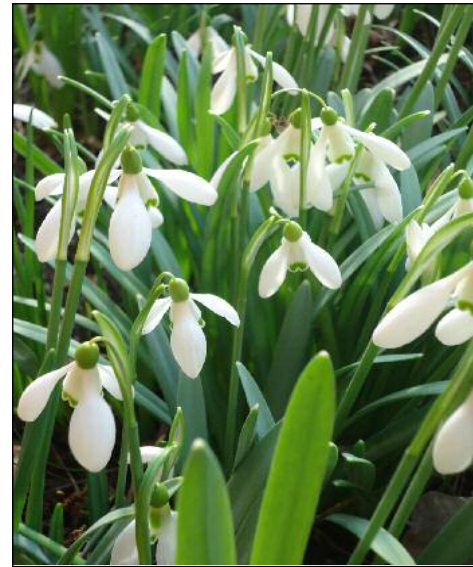
oamenii. Din timpuri străvechi, unele popoare considerau că anul nou începe la 1 martie, iar, în timpurile noastre, în multe țări, populația asociază această lună, mai ales cu păstrarea și sărbătorirea unor obiceiuri și tradiții populare moștenite din moși-strămoși, dar și cu unele evenimente – aniversări cu caracter național și internațional, printre acestea numărându-se și ziua de 8 Martie – Ziua Internațională a Femeii.

Ca și în multe părți și localități din țară, și în orașul-stațiune Gura Humorului, această zi a fost sărbătorită tradițional cu tot fastul cuvenit. În cadrul acțiunilor organizate de Primăria orașului și Centrul Cultural „Bucovina“, a făcut parte și expoziția de pictură intitulată sugestiv „Flori pentru flori“. Vernisajul expoziției a avut loc vineri, 6 martie, în incinta Muzeului local al Obiceiurilor Populare din Bucovina. Autorul picturilor – deja cunos-

cut cititorilor noștri – este artistul plastic humoran Radu Bercea care, așa cum indică însuși titlul expoziției, a prezentat picturi în acuarelă numai cu diferite flori pe care le-a „oferit“ simbo-

lic doamnelor și domnișoarelor prezente la vernisaj. Și într-adevăr, sala unde se aflau expuse picturile a fost plină numai de persoane feminine (după cum se vede și în fotografie), dar asta nu înseamnă că au fost prezente numai dumealor căci au fost prezenți și bărbați, chiar mulți la număr, însă aceștia, din spirit de cavalerism, cedând locurile dumealor, stăteau în picioare deoparte. Referitor la prezența feminină, primarul orașului, dl Marius Ursaciuc, în cuvântul său de bun venit, felicitându-le cu ocazia evenimentului a spus,

parafrazând titlul expoziției, că prezența dumealor poate fi considerată ca „flori între flori“, aplauzele care au însoțit remarcă respectivă nemăinecăsând niciun comentariu...

În continuarea programului, în aceeași sală, în fața tuturor celor prezenți, a avut loc și un recital de chitară clasică susținut de prof. Ilie Zugravu și elevul Samuel Duciuc (în imagine) de la Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu“ din Suceava, prestația acestora fiind mult apreciată și răsplătită cu binemeritate aplauze. Tot în cadrul evenimentului respectiv, la Muzeu, a avut loc și o lansare de carte. Prezentarea cărții „Lasă visul“, autor elevul humoran Lucian Hojbotă, a fost făcută de către tânăra și talentată poetă din Suceava, Mihaela Drelciuc, autoarea volumului de poezii „În regatul lui Iuda“, despre a cărei prezentare la Gura Humorului s-a scris și în paginile acestei reviste în noiembrie 2017.

Toate acțiunile, vernisajul expoziției de pictură, recitalul de chitară și lansarea de carte au constituit un eveniment cultural de neuitat dedicat femeilor, soțiilor, fiicelor și mamelor noastre, făcându-le mai fericite și „mereu purtătoare a primăverii“. În contextul sărbătoririi Zilei de 8 Martie, și semnatarul acestor rânduri urează tuturor cititoarelor, colaboratoarelor și membrilor colectivelor de redacție ale revistelor editate de UUR o primăvară frumoasă, cu soare, care să le inunde sufletul cu bucurie, cu parfumul tuturor florilor sale și cu toată dragostea noastră reflectată în acest mănunchi de ghiociei oferit de subsemnatul.

Text și foto Iarema ONEȘCIUC

GÂNDURI DESPRE MAMA

Mama biologică și Ucraina-mamă sunt surori gemene.

Pentru mamă nu există sfârșit. Ea trebuie să înainteze din generație în generație, prin urmași, în oameni, în lume.

Crucea, făcută de mamă, peste pruncul abia înfășat: semnul luptei pentru bine.

Dragostea mamei are o singură Geneză, faptul că toate împlinirile ei vin de la taina tainelor.

De dragostea ce-o datorăm mamei nu ne îndepărtează recunoștința, ci nepăsarea ori uitarea.

Dragostea surăde sau plânge de bucurie înainte de a-și îmbrățișa mama – e același lucru.

Dragostea de mamă nu ține un jurnal al ei. Nu își înseamnă faptele de iubire. Ea doar înfăptuiește zilnic binele și uită. Și astfel fiecare străduință poate fi socotită cea dintâi și orice nou merit al ei, egal cu cel dinainte.

Într-un fel condiționat de aleasă prezență a dragostei de mamă, stăm față în față cu ea și îi vorbim ca de la suflet la suflet.

Trupul mamei, frumos alcătuit, prin natura sa ține de Divin.

Există o formă intrinsecă, distinctă, a dragostei care însoțește inima oricărui om care vine pe

lume. Se strecoară cu lăpticul pe care îl primim de la sânul mamei, cu aerul camerei care ne umflă respirația, prin care încercăm să ne menținem ușori ca fulgul și sănătoși, atârnați de pieptul mamei.

Îmbrățișarea survine din dragoste. E ca o legitimație de iubire ce se bucură reciproc de o legitimă încredere și plăcere reciprocă.

Prin ce poate să ne surprindă experiența creșterii de copii? În esență, nu poate să ne surprindă cu nimic, dincolo de jertfelnicia creșterii de copii. Rutina firii de mamă își dă seama mereu că există.

Inima de mamă este oglinda dragostei. Puterea și magia ei de a reflecta buna noastră creștere este totul.

Când este deplină dragostea mamei nu e datoare cu nimic nimănui – ea dă lumii totul.

Dragostea ne zămislește în păcate. Tot ea ne crește și ne poartă la Școala Vieții, nu ca să învățăm cum să primim diploma fericirii, ci în ce fel să ne facem vrednici de dobândirea ei.

În fața unei legitime adopții de copil cerul se poartă diferit de cum se poartă pământul cu hoții!

Iubirea e mai presus de toate izvorul împropătării și întineririi sufletului de mamă.

Iubirea de mamă poate fi asemuită cu o revărsare a bunătății cerurilor. La fel simt și sunt copiii care o iubesc. Pentru o picătură de recunoștință ori de dăruire care să le potolească sufletele, se

topesc de „sete“.

Dragostea mamelor nu are în vedere culoarea pielii. Eclerajul – adică jocul contrastelor de pigmenți nu contează.

Primul supt la sânul mamei, probabil, se deosebește de următoarele așa cum se deosebește ziua de noapte.

Experiența practică a îngrijirii copilului ne demonstrează – în viziunea unei asistente mater-nale corespunzătoare – că entuziasm fără iubire de oameni nu există.

În fiecare om există investit un capital de iubire divină. Mamele au parte și de dobândă.

Cum s-ar putea înfățișa mai limpede unui copil care visează la mama aflată la mare depărtare, în diaspora românească, decât printr-o asemănare a acestei dorințe, cu privitul soarelui prin sticlă, în timpul unei eclipse totale când vedem conturul astrului zilei, în timp ce sticla afumată rămâne nevăzută.

Cu ce fel de fericire, oare, îi poate răsplăti dragostea de mamă pe cei credincioși ei, decât cu o fericire anume a dragostei.

.....
Nu știu care-i esența privirii. Dar știu că Dumnezeu ne-a dat fiecăruia ochiul ce se privește pe sine ca pe o unealtă de lumină, dragostei să-i fie de trebuință – precum geana, unui îndrăgostit de vise.

Mihai MATEICIUC

Din activitatea angajaților UUR – filiala Timiș

Luni, fiecare dintre noi își începe munca în forță. Activitatea fiecărui angajat al UUR – filiala Timiș începe la ora 8:00 și se termină la ora 16:00, dar există și excepții, când suntem invitați la un eveniment după orele de lucru, la care participăm cu drag.

În fiecare dimineață când vin la lucru, îmi place să-mi încep activitatea în bibliotecă. La bibliotecă, mă ocup de aranjarea și organizarea cărților, am grijă ca fiecare carte să-și găsească locul potrivit în raft. Rezonez cu ceea ce spune Nicolae Iorga: „O

bibliotecă fără bibliotecari, este ca o casă nelocuită“. Pe lângă aranjare și organizare, este locul de unde mă documentez și mă inspir pentru realizarea articolelor. În timp ce mă ocup de bibliotecă, de îndosărirea ziarelor, câte un număr de ziar din fiecare lună, mai am în vedere să mă informez despre persoanele cărora urmez să le iau interviu. De asemenea, când ajung dimineața la filială, îl văd pe dl administrator Țimbota Mihai lucrând, un om muncitor, gospodar care își face datoria ca la carte. El se ocupă de renovarea interiorului Casei de

Cultură: vopsește pereții, face reparații. Pe lângă renovare, dl administrator s-a ocupat de construirea atelierului, garajului, de reconstruirea gardului, precum și de alte treburi gospodărești.

Trecând de la praful de pe cărți și de la zgomoțul renovării, se aude sunetul telefonului din biroul doamnei secretare Țimbota Liliana care își începe ziua răspunzând la telefoane. Omniprezentă la diferite activități organizate de conducere, preluarea, plasarea și arhivarea documentelor rezultate, activități administrative ca achitarea facturilor, ridicarea ziarelor, întocmirea raportului de activitate, are grijă ca toate lucrurile să fie puse la punct și să îndeplinească sarcinile care i-au fost date.

În biroul alăturat, se aude vocea domnului președinte Hleba Gheorghe, prezentând sarcinile ce trebuie îndeplinite. Domnul președinte are responsabilitatea cea mai mare, trebuie să aibă în vedere ca toate lucrurile să fie îndeplinite la timp. Pe lângă munca de birou, care implică întocmirea documentelor necesare, Domnia sa coordonează activitatea, se ocupă de ordinele de plată, are grijă de problemele pe care le întâmpină comunitatea de ucraineni, de cele din cadrul învățământului. De asemenea, participă la ședințe, pleacă în delegații și strânge adeziuni.

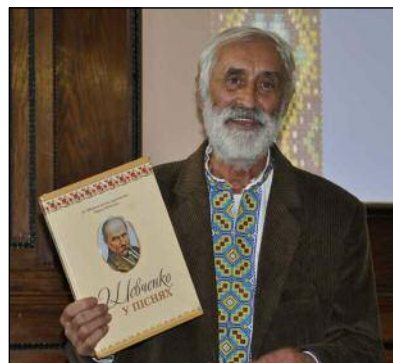
Închei cu un citat: „Orice creștere depinde de activitate. Nu există dezvoltare din punct de vedere fizic sau intelectual fără efort, iar efortul înseamnă muncă“.

Cornelia BENZAR,
UUR – TIMIȘ

Încă nu s-a așezat praful pe amintirile noastre

Mă gândesc și tot mă gândesc mereu la acele vremuri când am venit pentru prima dată la Negostina din Măriței, județul Suceava. Se împlinesc 44 ani de atunci, era prin februarie, pe un viscol puternic, cu multă zăpadă și, de atunci, tot aici am rămas, dar nu-mi pare rău. Nu doresc să vorbesc despre viața mea de familie (am avut un soț și un tată bun, am doi fii cu care mă mândresc mult), dar vreau să împărtășesc unele dintre cele mai frumoase amintiri, care nu pot fi, niciodată,

uite, mai exact despre colectivul de cadre didactice pe care l-am găsit la școala din Negostina.

Postul de educatoare era vacant, iar eu l-am ocupat prin transfer ca titulară. Aproape toți profesorii erau

localnici, care și-au iubit mult profesia aleasă, au dăruit muncii lor tot ce aveau mai bun și mai frumos. Pe atunci, director de școală era domnul profesor Ioan Chideșciuc, un profesor desăvârșit în profesia sa, care predă limba și literatura română. Profesor de matematică era domnul Victor Serdenciuc, de istorie-geografie era profesoara Maria N. Fraseniu, de limba ucraineană era doamna Georgeta Ștefan, de limba rusă era doamna profesoară Lucreția Fraseniu, iar domnul profesor Eusebie Fraseniu era director la școala din Bălcăuți. Despre doamna profesoară Georgeta Ștefan pot spune că era de o corectitudine exemplară, singura care făcea naveta tocmai din Suceava, nu întârzia, nu lipsea, niciodată, nemotivat, dacă era nevoie rămânea peste noapte la Negostina, dar nu se abătea niciodată de la vreo îndatorire. După evenimentele din Decembrie 1989, doamna profesoară Georgeta Ștefan s-a transferat la Suceava, iar catedra de limba ucraineană a fost împărțită între domnii profesori Ioan Chideșciuc și Eusebie Fraseniu.

La ciclul primar, ca învățători au funcționat doamna Claudia Grigoraș, acum de 82 ani care așteaptă cu bucurie să primească presa din partea

UUR. De asemenea, dintre învățătorii care mai sunt printre noi erau: domnul Vasile Fraseniu cu soția sa, doamna Marica Fraseniu, care de fapt era profesoară de limba română, dar s-a titularizat pe postul liber de învățător. În aceeași situație, s-a aflat și soția domnului profesor Victor Serdenciuc, doamna profesoară Clementina Serdenciuc, care a ocupat catedra de învățător. Despre cei plecați dintre noi, de asemenea, numai cuvinte de laudă și Dumnezeu să-i ierte.

Doamne, ce vremuri minunate mai erau, ce amintiri frumoase avem. Mult tact pedagogic și mâna de „fier“ a domnului director Ioan Chideșciuc ne-a obligat să fim cei mai renumiți dascăli din zonă, să avem cele mai frumoase rezultate, să fim mândri de ele și mereu apreciați de către superiorii noștri, de către cei care făceau parte din brigăzile de inspectori pe specialități și care de

multe ori ne vizitau prin surprindere, veneau neanunțați, iar noi, întotdeauna, eram bine pregătiți din punct de vedere profesional. Copiii din Negostina urmau cursurile Liceului din Siret, unul dintre liceele foarte apreciate din județ, se înscriau la examenele de admitere (că pe atunci se organiza admiterea la liceu) și reușeau cu cele mai mari note, dădeau clasă orășenilor. Elevii din Negostina făceau cinste liceului, dar și școlii de unde proveneau, făceau cinste atât dascălilor, părinților, cât și satului. Pe atunci se vorbea foarte frumos despre Negostina, iar cine auzea, se gândea imediat la limba ucraineană. Elevii din Negostina participau la multe concursuri școlare și se situau mereu pe locuri frunțuse, iar la școală erau premiați. Copiii din Negostina știau să respecte codul bunelor maniere, aveau cei 7 ani de acasă, foarte bine pregătiți și instruiți.

Activitatea cultural-artistică de la Negostina a ocupat un loc prioritar atât în viața școlii, cât și a Căminului Cultural. Toate cadrele didactice erau antrenate în desfășurarea multor activități pe plan

cultural, la fiecare sărbătoare (pe atunci, predominau cele comuniste), dar mai erau zilele de 8 Martie, de 1 Iunie, sărbătorile de iarnă, la sfârșitul anului școlar, când se organizau programe artistice mult apreciate și gustate mai ales de părinți.

Metodele și procedeele de transmitere a cunoștințelor, de asimilare și de învățare de atunci erau diferite de cele de azi. Nimeni nu avea telefon sau tabletă, toți copiii își puneau mintea la contribuție și așa se dezvoltau mai armonios și mai sănătos. De multe ori, desfășuram activități în aer liber, în natură, la umbra unui copac, unde se respira aerul proaspăt, ozonat, iar copiii erau mult mai îmbujorați și nimeni nu venea cu mașina la școală, indiferent de distanța parcursă. În școala noastră era o foarte bună colaborare, comunicare și înțelegere, ne-am legat prietenii pe viață. Toate cadrele de la Negostina vorbeau limba ucraineană, o iubeau mult, fapt pentru care, studiul limbii materne nu a fost întrerupt niciodată. Poate este chiar singura școală din Bucovina unde s-a studiat limba ucraineană fără întrerupere, iar profesorii susțineau cu mult devotament acest lucru.

Anii au trecut, nu se mai întorc, iar amintirile au rămas. Cu toții, cei de atunci, am ieșit la pensie, unii mai devreme, alții mai târziu, iar eu am deja 10 ani de când mă hrănesc cu pâinea pensionarului și tot nu pot sta degeaba pentru că mereu am fost activă și pentru asta îi mulțumesc bunului Dumnezeu. Am continuat să colaborez în domeniul cultural-artistic și i-am antrenat și pe alți foști colegi, înființând Grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei“ cu care ne mândrim că suntem apreciați, poate nu de toți, dar ucrainenii cu suflet adevărat ne cunosc, ne respectă și ne apreciază valoarea.

Mulțumim bunului Dumnezeu că ne-a dat până acum sănătate, putere și răbdare, iar noi nu vom lăsa să se așternă praful peste amintiri.

Felicia GRIGORAȘ

„O imagine valorează cât o mie de cuvinte“

Interviu cu corespondentul Iarema Oneșciuc

Reporter: Ziua de 11 ianuarie a fost declarată, prin Hotărârea de Guvern nr. 458/5 mai 2010, Ziua Artei Fotografice în România. La 11 ianuarie 1812, s-a născut Carol Popp de Szathmary (d.1887), considerat ca primul fotograf al României. O zi potrivită pentru a tăifăsuși cu Iarema Oneșciuc, inginer silvic, colecționar, filatelist, numismat, fotograf, autor de diapozitive, pornind de la această pasiune pe care o are și dumnealui...

Un lucru interesant este acela că în anul nașterii dumneavoastră, cu trei zile înainte, unchiul dumneavoastră – medicul veterinar Zenovie Oneșciuc – a ajuns cu propria-i motocicletă în zona dezastrului – cu mult înaintea oficialilor – în zona prăbușirii unui avion. Victimele erau nume sonore, de notorietate: ofițeri, ingineri, medici, înalți funcționari. Dintre aceștia amintim pe maiorul Masakatsu Waka, atașatul militar al Japoniei la București, căpitanul aviator Gheorghe Ionescu, comandantul aeroportului din Cernăuți, Carol Leminel, medic din Washington, dr. I. Bodea, director al Spitalului de copii din Cernăuți, compozitorul Ionel Fernic (informații preluate din articolul „Moartea de pe Braniștea Voronețului“, 9 iulie 2013, *Crai Nou*)... Aceste fotografii document se află în posesia dumneavoastră... Ne creionați o „fotografie vorbită” a copilăriei dumneavoastră?

Iarema Oneșciuc: Pe cât de simplu sună propunerea dumneavoastră, pe atât de greu îmi vine să „creionez” o fotografie a copilăriei mele. Asta din cauză că a mea copilărie a fost foarte complicată, deoarece a coincis cu cele mai grele și nefaste perioade ale secolului trecut. Fiind născut în anul 1938, împlinisem un an când a început Al Doilea Război Mondial cu tot cortegiul de grozăvii și consecințe asupra omenirii. A trebuit să ne refugiem din orașul Roman, unde locuiam, succesiv, în câteva localități din țară, ceea ce era șocant pentru mine. Dar, încă înainte de asta, am resimțit și șocul cutremurului din 1940. În timpul refugiuului, am văzut și resimțit bombardamentele anglo-americeane asupra orașului Câmpina și a rafinăriilor din zonă. Ulterior, aflându-ne într-un sat aproape de Sighișoara, într-o zi după 23 August 1944, am fost la un pas de a fi ucis atunci când o formație de trei avioane de luptă germane „Stuka”, zburând la joasă înălțime, mitraliau localitatea respectivă și zona unde mă jucam cu alți copii. După sfârșitul războiului, întorși la Roman, am resimțit, ca și ceilalți locuitori, neajunsurile de după război dar, mai ales, cele ale foametei pricnuite de secetă, care făcea ravagii cu deosebire în Moldova. Așadar, anii copilăriei au coincis cu aceste evenimente dramatice și nu-mi face plăcere să mi le aduc aminte. Totuși, referitor la o „fotografie vorbită” a copilăriei, recomand cititorilor să răsfoiască colecția revistei „Curierul ucrainean” și să citească articolele „Haz cu fundă” (nr. 107/110/noiembrie – decembrie 2007) și „O întâmplare neobișnuită” (nr. 281-282/ februarie 2015). Cele scrise acolo corespund foarte sugestiv propunerii dvoastră. Vă asigur că merită a fi citite.

R: Pasiunea pentru fotografie ați moștenit-o de la unchiul dumneavoastră?... foarte mulți cititori ai „Curierului ucrainean” știu că sunteți corespondent al ziarului. Pasiunea pentru arta scrisului vine de la tatăl dumneavoastră, Dionisie Oneșciuc? Poate ne vorbiți despre personalitatea acestui scriitor prea puțin cunoscut.

Iarema Oneșciuc: Pentru început, precizez că atât pasiunea pentru scris, cât și pentru fotografiat le-am moștenit de la tatăl meu. De fapt, în familia din partea tatălui aceste pasiuni sunt o tradiție moștenită. Elocvent în această privință îl amin-

tesc pe scriitorul, publicistul și primul fotoamator al Bucovinei, unchiul tatălui meu, Ivan Bajan-skyi. În ce privește personalitatea părintelui meu, ar fi multe de spus. A început să scrie și să publice încă din anii tinereții, în 1920, continuând – cu unele întreruperi din cauza evenimentelor istorice – până prin anii 1969-1970, perioada cea mai activă fiind între anii 1950-1960. A fost poet, prozator, fabulist, folclorist și traducător. Din păcate, din cauza unor situații sociopolitice, față de cât a scris, i-au fost publicate puține lucrări. Dintre cele mai cunoscute creații literare (cu excepția celor publicate în volume colective), apărute în România amintesc „Полин і мед” („Pelinul și mierea”), 1965 și „Народ скаже – як зав’яже” („Proverbe populare ucrainene”), apărută postum, în 1975, precum și cele apărute în Ucraina, la Cernăuți „На шляху життя” („Pe drumul vieții”), 2008 și „Спомини” („Amintiri”), 2013.

Pe lângă talentul de a scrie, Dionisie Oneșciuc avea și alte daruri: talent la pictură, desen și actoricesc. Era un foarte bun șahist, fiind foarte pasionat de acest sport al minții. Ca semn de omagiere și prețuire a personalității sale, în anul 2011, pe fațada Școlii Generale din satul Klivodyn, raionul Kițman, regiunea Cernăuți din Ucraina, pe care a frecventat-o Dionisie Oneșciuc a fost dezvelită o placă comemorativă cu portretul său în basorelief, iar în orașul Gura Humorului, județul Suceava, în 2016, cu ocazia sărbătoririi a 525 de ani de la atestarea acestei localități, pe fațada Muzeului local a fost dezvelită o placă memorială dedicată personalităților marcante din acest oraș, printre acestea aflându-se și inscripția Oneșciuc Dionisie (1901-1975), poet – dovadă că autoritățile locale prețuiesc personalitatea sa. Deoarece anul viitor se vor împlini 120 de ani de la nașterea sa, oare comunitatea ucraineană din România va marca într-un fel acest eveniment? Ca om, Dionisie Oneșciuc a fost integru, bun părinte și pedagog. Era ferm, critic, dar obiectiv, avea și simțul umorului. Prețuia adevărul, cinstea, corectitudinea, disciplina, principiile sănătoase de viață, pe care le insufla membrilor familiei sale, elevilor săi și tuturor celor dispuși să-l asculte. Ca fiu, îi sunt recunoscător pentru toate acestea, pentru că mi-au folosit în viață. Despre personalitatea sa aș mai putea spune multe, dar este cert că spațiul acordat nu ne permite.

R: Revenind la dumneavoastră... ați fost inginer silvic ceea ce înseamnă că pădurea a fost a doua casă... În ce limbă îi destăinuiați acesteia bucuriile și necazurile?

Iarema Oneșciuc: În prezența altor persoane – în limba română, iar când sunt singur – în limba mea maternă – ucraineană.

R: Sunt unii etnici ucraineni care consideră studierea limbii ucrainene de către copiii lor ca fiind un lucru fără de folos. Ce le-ați spune acestor oameni despre importanța studiului limbii materne în educația copilului?

Iarema Oneșciuc: Și despre asta se pot spune multe. Câteva aspecte doresc, totuși, să le menționez. În mai multe limbi, inclusiv în ucraineană, există o frază în care se spune: „câte limbi știi, de atâtea ori ești om”. Consider că este foarte sugestivă căci, într-adevăr, e foarte folositor să cunoști mai multe limbi, nu numai pe cele de circulație internațională. Evident că pe primul loc este limba maternă dar, în cazul minorităților etnice, în paralel cu aceasta este și cea a țării în care trăiesc. În primul caz, limba maternă este limba strămoșilor, părinților, o comoară care trebuie păstrată, deoarece ne ajută să ne păstrăm identitatea națională, fiind o piedică în calea asimilării, iar, în al doilea caz, este o obligație, o îndatorire și dovadă de respect față de țara în care trăiesc. Învățarea uneia nu exclude pe cealaltă. Părerea

unor etnici ucraineni că studierea limbii ucrainene nu este folositoare este complet greșită și denotă indolență și lipsă de cultură din partea lor. Este greșită și părerea că învățământul în limba maternă (în cazul de față, ucraineană) împiedică elevii să studieze mai târziu în limba română. Numărul existent de cadre didactice, ingineri, economiști, cadre medicale, chiar și militare de etnie ucraineană din România contrazice această părere.

Limba ucraineană, recunoscută pe plan internațional ca una dintre cele mai frumoase și melodioase, este nu numai limba lui Taras Șevcenko, Ivan Franko, Lesea Ukrainka și a altor personalități din Ucraina, ea este limba unui popor de peste 40 de milioane de locuitori, în această privință, după populație ocupând locul al cincilea în Europa și 22 în lume – asta fără a mai socoti și cele 13 milioane de etnici ucraineni aflați în diaspora. Nu trebuie să ne jenăm să vorbim și să învățăm limba ucraineană tocmai acum când, mai mult ca oricând, în România există oportunități pentru învățarea acestei limbi. Dovadă a acestui fapt este și stabilirea zilei de 9 noiembrie – Ziua limbii ucrainene în România. Această zi a fost stabilită în urma demersurilor făcute de către deputatul nostru în Parlamentul României, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele UUR. Instituirea acestei zile a fost legiferată de Parlament prin Legea nr.213/2018. Având în vedere toate acestea, recomand etnicilor ucraineni din România să facă totul pentru a sprijini și favoriza învățarea limbii ucrainene de către copiii lor, căci numai așa putem exista și păstra specificul național.

R: Sunteți și colecționar, filatelist, numismat... Vorbiți-ne despre cele mai dragi piese din colecție, despre trăirile care-l încercă pe un colecționar când reușește să-și îmbogățească colecția cu un timbru fiscal, cu o marcă poștală, cu o mone-dă, cu o medalie.

Iarema Oneșciuc: Încă de mic copil am avut tendința de a colecționa. Am început cu cutii de chibrituri, continuând cu cărți poștale ilustrate și timbre. În această privință, am fost încurajat chiar de tatăl meu deoarece el conștientiza faptul că filatelia dezvoltă spiritul de observație, meticulozitatea, studiul, simțul ordinii și răbdarea. Este o activitate care îmbogățește orizontul cultural, cunoștințele despre țări și popoare, artă, faună și floră etc. Pasionat de filatelie, am ajuns să posed colecții de timbre cu tematică diferită. Cele mai valoroase sunt însă colecțiile întregi de timbre din România și din fosta URSS – acestea fiind cele mai prețioase. Satisfacția completării pieselor lipsă la o colecție de timbre poate fi asemuită cu cea a completării pieselor lipsă pentru întregirea unui tablou la jocul de puzzle.

R: „O imagine valorează cât o mie de cuvinte”, spune un proverb chinezesc. Fiind pasionat de fotografie, cu siguranță, sunteți total de acord cu zicerea. Și deoarece cochetăți cu scrisul, vă provoc să ne spuneți povestea din spatele unei fotografii realizate de dumneavoastră.

(Continuare în pagina a 14-a)

A consemnat,
Lăcrămioara GRIGORCIUC

**Interviu cu președintele
Uniunii Ucrainenilor din
România – filiala Timiș,
dl Gheorghe Hleba**

Gheorghe Hleba, căruia prietenii și cunoștințele îi spun Iura, este președintele filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România. S-a născut în ziua de 15

martie 1954, la Becicherecu Mic. Familia sa a venit în comuna din apropierea Timișoarei în primăvara anului 1947, din localitatea Copăcele, pentru că aici au primit părinții săi cinci hectare de pământ.

Tatăl, Gheorghe, a fost primar al localității între anii 1954-1956 și 1958-1964, iar mama a lucrat o viață întreagă la CAP-ul din Becicherecu Mic. Familia Hleba are trei copii: Gheorghe, Vasile și Marica, actualmente profesor universitar la Academia Militară din Sibiu.

Gheorghe Hleba a terminat școala elementară de opt clase în satul natal, Becicherecu Mic, după care a urmat școala profesională, specializarea sculer-matrișer, la Liceul Electromotor din Timișoara. A absolvit liceul, iar apoi Școala Tehnică, la actualul Liceu „Henri Coandă”.

Pe lângă funcția de președinte al filialei județene a UUR, Gheorghe Hleba face parte și din Consiliul Consultativ al Minorităților de pe lângă Primăria municipiului Timișoara în funcția de președinte.

– Cum a fost copilăria la Becicherecu Mic?

– Am avut o copilărie pe care aș dori să o aibă și copiii din ziua de astăzi. Părinții ne-au iubit, au fost părinți extraordinari, dar, în același timp, ne-au educat în „cultul muncii” și să fim cinstiți. Iar pentru că școala era atunci „meseria” noastră de bază, ne-au educat să ne ținem de ea. Am făcut în copilărie și dansuri populare, la Căminul Cultural. L-am avut ca prim-instructor pe profesorul Ciprian Cipu. Îmi aduc aminte că în comună se țineau toate sărbătorile: aveau nemții Kirwai, sârbii – ruga, apoi ruga românească, plus celelalte sărbători de peste an.

Erau vremuri grele, dar părinții noștri s-au descurcat și nu am simțit lipsurile. Am avut, pot să spun, o copilărie fericită. Apoi, în comună era și o viață sportivă diversificată și alertă, am jucat fotbal la echipa „Fortuna” din Becicherecu Mic. Mai târziu, am revenit ca antrenor al echipei din comună, după un periplu mai amplu la „Dinamo” – București, „Technometal” – Timișoara, „13 Construcții” – Timișoara, apoi „Steaua Roșie” din Variaș. La Becicherecu Mic, am jucat de când am fost junior până la pensie.

– Cum erau dascălii acelor vremi?

– Am avut profesori foarte buni. Dascălii erau

„Am avut o copilărie fericită“

foarte bine pregătiți și aproape de noi. Eu pot să spun că sunt născut, crescut și educat la „Dimitrie Țichindeal”. Știu toată istoria comunei. De când era ea sub deal, spre Satchinez și până a fost mutată unde se află astăzi, pe câmpie.

Vorbeam de viața sportivă. Aici, la Becicherecu Mic, am organizat „Turneul celor 6 națiuni” la minifotbal, în comună fiind români, nemți, sârbi, ucraineni, rromi și macedoneni. Turneul a fost prin anul 1985. Îmi amintesc că l-am făcut cu parada sportivilor, cu fanfară și pancarte, dar și reclame la băutură și blugi, de aceea ne-au pus să dăm cu subsemnatul la Securitate. Am avut noroc că, la mijlocul terenului, am pus și reclama „Citiți Drapelul Roșu” – ziarul local, al bănașenilor, pe atunci. Asta ne-a salvat, că altfel...

– Ce lucru mai interesant vă amintiți din acea vreme?

– Pentru că făceam foarte mulți naveta Becicherecu Mic – Timișoara, când veneam de la lucru, în zilele în care aveam antrenament la fotbal, trenul se oprea și la terenul de fotbal. Asta se întâmpla marțea și joia, când aveam antrenament. Terenul era cu tribune, cu pistă de atletism și pistă de motocros, pe care se antrenau cei cu motocicletele. Îmi aduc aminte de Fredy, care venea și făcea turul stadionului pe o roată cu motocicletă lui. Ce vremuri! Tot ca o curiozitate a acelor vremi, pe lângă cursele de motocicletă, îmi aduc aminte de cursele de ogari, pe care îi puneam să alerge după „iepurii”, cursele de cai etc.

Apoi erau minunatele zile de vacanță petrecute la Copăcele atât vara, cât și iarna. Vacanțele petrecute în aceste locuri nu le pot uita niciodată. La Becicherecu Mic, locurile de joacă erau la cazemate, ele au fost făcute prin 1954, iar noi ne jucam de-a războiul, toți copiii, sârbi, ucraineni și rromi. Important era că ne înțelegeam foarte bine și vorbeam la nimereală cele patru limbi. N-a rămas nici o cazemată care să nu fie explorată de mine împreună cu prietenii copilăriei: cu Bata, Jodi, Franți, Dorel, Stanco, Jivco și alții... Trăiam toate scenariile posibile: de la lupte cu tancuri, tunuri, mitraliere, la atacuri fulger, singuri ori în grup.

Pe vremea când tatăl meu era primar, adică președintele Sfaturii Populare, la Becicherecu Mic, era și un ștrand la marginea comunei, din care astăzi au mai rămas doar ruine... Ștrandul era pe malul vechiului Ier, așa se numea râul din localitate, iar alimentarea cu apă se făcea de la o fântână, cu un foraj de vreo 170 de metri adâncime și cu bazin de beton lung de peste 20 de metri. Locul era cunoscut ca „Fântâna vacilor”,

pentru că acolo se adăpau vacile oamenilor și cireada CAP-ului. Într-o vară, eram la bazinul de înot și nu intram în apă, pentru că nu știam să înot și îmi era frică... Iar directorul școlii de atunci, profesorul Dumitru Bârgăoanu, m-a luat cu binișorul, pentru că aveam doar 5 ani, m-a dus în apă și m-a învățat să înot și pentru asta trebuie să-i mulțumesc, ca și pentru multe altele.

– Cum se înțelegeau etniile între ele?

– După cum am mai spus, noi, copiii, nu făceam nicio deosebire. Aveam prieteni de toate națiile: români, sârbi, nemți, rromi, unguri. Nu avea nici un fel de importanță. Mai mult, îmi aduc aminte cum, copii fiind, părinții ne învățau să salutăm pe fiecare în limba lui, pe nemți, pe sârbi, pe români, iar la sărbători învățam colindele și plugușorul tot în cele trei limbi, spunându-l la fiecare la ușă, pe limba gazdei.

– Școala?

– La școală, prin clasele V-VIII, se organizau concursuri cine știe răspunde sau cine știe câștigă, pe teme de istorie, de geografie, de circulație. Am câștigat, de fiecare dată, locul I și câte un rucsac, un termos etc. Dar erau și numeroase concursuri sportive al căror organizator era profesorul Bamfi Iosif, un longilin care avea peste doi metri, cu alură sportivă, dar și un dascăl extraordinar.

De asemenea, se organizau numeroase campionate de fotbal între cartierele comunei: Capătul nemțesc, Capătul românesc, Capătul sârbesc și Kertizul, locul unde trăiau rromii. Fiecare cartier avea un loc unde se antrenau, iar concursurile erau cu tur-retur și dispute foarte aprinse.

Tot cu directorul școlii, prof. Dumitru Bârgăoanu, mergeam, vara, la cules de plante medicinale. De la el am deprins, pentru prima dată, importanța plantelor medicinale, a „leacurilor băbești”, cum le mai spun unii. Numeroasele concursuri de sănăuș de la cazemata mare, în spatele Gostat-ului, și concursurile de pescuit le făceam cu dirigințele clasei, prof. Miloș Giurici.

(Continuare în numărul următor)

* * *

La 15 martie 2020, dl Iura Hleba, președinte al filialei Timiș a UUR, a împlinit frumoasa vârstă de 66 ani.

Comitetul UUR – Timiș îi urează sănătate, putere de muncă, fericire în familie și „La mulți ani!”.

*A consemnat,
Cornelia BENZAR*

„O imagine valorează cât o mie de cuvinte“

(Urmare din pagina a 13-a)

Iarema Oneștiuc: Într-adevăr, așa se spune și, în mare măsură, este adevărat. Dar la fel de adevărat este și faptul că fotografia este singurul mijloc de a opri timpul. Nimic altceva pe lumea asta nu poate să-l oprească, dar fotografia, surprinzând și imortalizând clipa, realizează acest fapt. Această putere pe care o are îi acordă o imensă valoare și noi posibilități de utilizare. Oare ce ne-am face dacă ea nu ar exista? Cu siguranță omenirea ar fi foarte vitregită. Să nu uităm că și cinematografia, televiziunea, chiar și imaginile de pe internet au la bază fotografia. Importanța fotografiilor ca document istoric este incontestabilă. Fotografiatul m-a atras încă din copilărie, exemplu pentru mine fiind tata și unchiul meu Zenovie care aveau aparate fotografice și făceau poze. Am fost într-atât de atras de această pasiune, încât din primul salariu mi-am cumpărat un aparat foto. De atunci tot fotogra-

fiez, imortalizând evenimente, oameni, peisaje etc. Fiecare dintre fotografiile realizate are istoria sa. Este greu de ales și de precizat, acum, care din ele este mai deosebită, căci unele au încărcătură emoțională, altele istorică sau documentară. Amintesc, totuși, fotografia care prezintă dezvelirea bustului scriitoarei Olha Kobyleanska în noiembrie 2003, deoarece evenimentul a avut loc într-un cadru festiv deosebit, ca o încununare a multor demersuri coordonate de Consulatul General al Ucrainei la Suceava și de Uniunea Ucrainenilor din România în colaborare cu instituțiile administrației locale și județene.

R: Ce alte pasiuni mai aveți în afara celor enumerate?

Iarema Oneștiuc: Ca talent moștenit în familie de generații la rând, pe linie paternă, amintesc talentul pentru pictură pe care, la rândul meu, l-am transmis fiului nostru și chiar nepoatei, ceea ce a ajutat-o să devină arhitect.

R: Ați fi vrut să vă întreb ceva și n-am făcut-o?

Iarema Oneștiuc: Având deja în vedere amploarea acestui interviu, consider că nu mai este momentul și pentru alte întrebări. Totuși, dacă ar fi cazul, arăt că putea fi ceva legat de activitatea mea de jurnalist, foto-corespondent și cea de fotograf-diaporamist, participant timp de 25 de ani, chiar de la prima ediție, din 1981, la Festivalul Național (ulterior internațional) de film și diaporamă „Toamnă la Voroneț” care se desfășoară, anual, la Gura Humorului. Ar mai putea fi vorba și de expozițiile foto la care am participat. Dar, despre toate acestea – eventual cu ocazia altui interviu. La drept vorbind, fiecare întrebare din acest interviu poate constitui, la rândul său, subiectul unui interviu de sine stătător.

R. Un gând pentru cititori...

Iarema Oneștiuc: La început de An Nou, doresc cititorilor noștri multă sănătate, bucurii, împlinirea dorințelor și satisfacții în tot ce realizează. Le mai doresc și să citească mai mult presa noastră. În plus, dumneavoastră, în afară de cele de mai sus, vă mai doresc noi succese pe plan profesional, inclusiv pe cel de reporter-corespondent de presă. Vă mulțumesc pentru atenție.

Pomenirea poezilor ucraineni la Suceava

Dumnezeu ne vrea sfinți. El așteaptă să evoluăm, astfel că Biserica ne aduce aminte permanent în ce stadiu suntem așteptați să ajungem: acela de fii și moștenitori ai Împărăției lui Dumnezeu.

Parastasul pentru cei mutați la Domnul are două conotații. El arată, pe de o parte, grija noastră și respectul pentru cei care ne-au fost sprijin în această viață trecătoare, aducând totodată în fața Domnului nostru Isus Hristos iertarea pe care o primesc prin rugăciunile de dezlegare, implorând pe Prea-bunul nostru Mântuitor să așeze sufletele lor „în loc cu verdeață, în loc de odihnă, de unde a fugit toată durerea, întristarea și suspinul”.

Pe de altă parte, însă, sensul acestei rugăciuni se îndreaptă spre noi, cei care ne rugăm, întrucât „filosofia cea adevărată este gândul la moarte”, după cum spune Sfântul Vasile cel Mare. Importanța rugăciunii din timpul parastasului ne face să cugetăm mai limpede la cele duhovnicești, cu precădere cele despre moartea trupului și nemurirea sufletului omenească.

Sufletele celor mutați la Domnul așteaptă de la noi rugăciunea și milostenia făcută în numele lor, ca jertfă adusă lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor. Din acest motiv, noi aducem ofrande la biserică la rugăciunea parastasului pentru

a le sfinți și pentru a le împărți celor nevoiași, zicând de fiecare dată când oferim sintagma „de/ pentru sufletul lui (nume)”.

De data aceasta, „de/ pentru sufletul lor” au fost numele poezilor ucraineni care au sfințit cu slovele lor literatură, au adus ofrandă versului, au cinstit minoritatea ucrainenilor din România cu devotamentul scrisului, rămânând în amintirea paginilor răsfoite de generații care vin, se apleacă în fața scrisului lor și trec mai departe.

La Biserica cu hramurile Sf. Proroc Ilie și Sf. Arh. Mihail și Gavriil din Dărmănești, zona (Chilibancina), preotul Mihai Cobziuc a pomenit numele poezilor Ștefan Tcaciuc, Vichentie Ncolaiciuc, Corneliu Reguș, Gheorghe Lucan, Vasile Țapoveț, Ion Bodnariuc, Ioan Negriuc, Ion Cozmei, Traian Maleș, Nicolai Cramar, Gheorghe Cega, Miroslava Șandru, Nicolae Hapenciuc, Dionisie Oneșciuc, Olha Kobyleanska, Gheorghe Racocae, Vasile Clem, Ilie Cojocar, Silvestru Iaricevski, Sidonia Nicorovici, Vasile Mangelovschi, Teofil Reboșapcă.

Evenimentul a fost organizat de UUR – filiala Suceava, sâmbătă, 15 februarie 2020. Domnul președinte Ilie Sauciuc a rostit după slujba de pomenire un cuvânt de omagiu la adresa poezilor ucraineni. Împreună cu alți reprezentanți ai organizației au depus o coroană de flori în amintirea sufletelor care au ars pe altarul versului ucrainean.

Corul UUR - Suceava, condus de vioara doamnei profesor Zirka Ianoș, sub arcușul căreia s-au reunit membri ai mai multor coruri din zonă, a exprimat prin muzică de calitate sentimentul apartenenței la spiritul ucrainean, la muzicalitatea limbii, a versurilor, a Ucrainei noastre dragi.

Dumnezeu să-i odihnească și noi să-i pomenim.

Otilia MATNER

Teodor Sopco condus pe ultimul drum

Teodor Sopco a văzut lumina zilei de Anul Nou, la 1 ianuarie 1942, în satul Zorile, comuna Copăcele, județul Caraș-Severin, în Banatul de Munte. Acest sat a fost populat de etnici ucraineni la începutul secolului al XX-lea.

Părinții lui Fedor provin din Ucraina Subcarpatică din satul Szansk, raionul

Mijhiria, regiunea Transcarpatia, sat pe care l-am vizitat și eu împreună cu Fedor și Vasile, fratele său, la invitația mea, cu ocazia participării la Conferința Internațională „Aspecte ecologice și social-economice referitoare la conservarea etnoculturală și istorică a Carpaților”, la Rachiv.

Teodor Sopco provine dintr-o familie modestă de muncitori, care și-au căutat traiul mai bun pe meleagurile bănățene, cei 9 copii ai familiei și-au făcut drumul lor în viață, cu ambiție, curaj și perseverență.

Am avut fericita ocazie să-l cunosc pe fratele său mai mare, medicul Vasile Sopco, absolvent al Liceului Ucrainean din Sighetu Marmăției. Bănuiesc că Vasile i-a fost model de urmat, pentru că și Fedor a urmat Liceul Ucrainean, la început la Tulcea, iar după desființarea acestuia, în anul 1958, s-a transferat la Sighet, unde și-a continuat studiile până la absolvire, în anul 1960. În acei ani, l-am cunoscut la Sighet, eu fiindu-i coleg de liceu, mai mic cu doi ani. Fedor a fost coleg de clasă cu Iura Parascineț și Marusea Brânzanic (Macioca). Din păcate, fratele său Vasile și cei doi

colegi de clasă ne-au părăsit și ei prematur, acum câțiva ani.

Aducând un omagiu colegei sale Marusea Brânzanic, profesorul Sopco Teodor, pe atunci președintele filialei Baia Mare a UUR, în revista „Curierul ucrainean” a scris: „Dormi în pace, stimată colegă! Promoția 1960 a Liceului «Taras Șevchenko» din Sighetu Marmăției își ia rămas bun de la tine, dar nu toți colegii sunt prezenți, unii deja te așteaptă în locurile de unde încă nimeni nu s-a întors...”.

Și noi cei patru colegi de organizație: Ștefan Buciuta, Oksana Florescu, Crina Cozma și Mihai Bilaniuc, prezenți la înmormântare cu o coroană de flori, alături de familia sa îndoliată și un numeros public din comuna Ardasat, ne-am luat rămas bun de la Teodor Sopco, cel care a activat în Organizația Municipală Baia Mare a Uniunii Ucrainenilor din România din anul 2000 până în anul 2010, când, din cauza unor suferințe, nu a mai putut participa la acțiunile Uniunii așa cum și-ar fi dorit. În acea perioadă, a deținut diferite funcții, de corespondent de presă, redactor la revista „Curierul ucrainean”, președinte de organizație, fiind și un bun conațional.

După terminarea liceului, Fedor a urmat cursurile Institutului Pedagogic de învățători, de doi ani, la Baia Mare, apoi, dornic de perfecționare, a urmat cursurile Facultății de Filologie a Universității din București, specializarea limba română-limba rusă.

A fost un filolog cu mari aptitudini și un apreciat publicist.

Pe regretatul Teodor Sopco viața l-a purtat în diferite locuri, dar sufletul i-a rămas în satul natal.

S-a dedicat profesiei sale de dascăl pe care a desfășurat-o de-a lungul timpului cu devotament, seriozitate și profesionalism, aducându-și contribuția la educarea multor generații de elevi și la formarea multor caractere.

La începutul carierei sale, a fost profesor și director la Școala din Ciolt, iar, din anul 1971, a fost numit profesor de limba română la Școala Gimnazială Ardasat, unde a fost și director, timp de mai mulți ani.

Dintr-o primă căsătorie a avut doi copii, Emil și Florin care, la rândul lor, i-au dăruit mai mulți nepoți.

S-a recăsătorit cu soția Maria și au avut un fiu, Andrei, care i-a dăruit o nepoțică, alinarea bătrânețelor sale.

În anul 2000, s-a pensionat din cauza problemelor de sănătate, dar a mai desfășurat un timp activitatea în cadrul Uniunii Ucrainenilor din România.

Între anii 2001-2002, a fost profesor de limba ucraineană la Școala Gimnazială din Micula, Satu Mare, după care a revenit la Baia Mare.

În toată această perioadă, i-au fost alături soția și copiii, dar Andrei a fost cel care i-a fost aproape până în ultima clipă.

Cea care i-a ușurat și alinat bătrânețea, în ultimii ani de viață, a fost nepoțica Teodora, pe care a iubit-o nespus și care-l iubea la rândul ei, iar Dumnezeu a rânduit să-și petreacă ultimele clipe cu ea, înainte ca moartea să-l răpească.

La 1 ianuarie 2020, Teodor Sopco ar fi împlinit 78 de ani, dar Dumnezeu l-a chemat la el.

Și pe această cale, familiei îndoliată îi transmitem sincere condoleanțe.

Odihnește-te în pace, bunul nostru coleg și prieten!

Ștefan BUCIUTA,
președintele Organizației UUR Baia Mare

Fiul risipitor – ieri și astăzi

Una dintre cele mai frumoase pilde și bogate în conținut rostite de Mântuitor este cea a *Fiului risipitor*. În ea, ne sunt prezentate trei tablouri, fiecare plin de încărcătură. „Un om avea doi fii”, ne spune El (Luca 15,11). Categorie, Omul este Tatăl ceresc, iar cei doi fii reprezintă omenirea. În cadrul primului tablou, ne este prezentată atitudinea fiului mai tânăr (mai lipsit de experiență), care cere cu impertinență tatălui său „dă-mi partea ce mi se cuvine din avere” și după ce o primește, pleacă într-o țară îndepărtată, unde își risipește întreaga avere „în desfrânări”. Brusc, țara îndepărtată, plină de promisiuni, îi devine ostilă, iar el, silit la o muncă umiltoare, rabdă de foame. Este sfârșitul primului tablou, care ne înfățișează starea de decădere a omului care se îndepărtează de Dumnezeu. Aroganța, ieșirea din dragostea divină (plecarea într-o țară îndepărtată), risipirea darurilor vocaționale pe care Dumnezeu ni le oferă și viața imorală îl fac pe acesta să devină o epavă umană (ar fi vrut să mănânce din hrana porcilor, însă nimeni nu-i dădea). Jalnic!

Din fericire pentru acest nevrednic fiu, Mântuitorul ne prezintă al doilea tablou, în care sunt înșirate succint treptele redresării. „Venindu-și în sine”, decide să se întoarcă acasă. Pocăința începe cu conștientizarea stării morale precare în care ne aflăm și dorința de îndreptare. Nu este, însă, suficient. Sunt oameni fără voință care nu mai fac pasul următor. Or, tânărul nostru mai are o frântură de voință; o pune în mișcare și pleacă spre casă cu gând de smerenie („Tată, greșit-am la cer și înaintea ta; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul Tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi”). Acum urmează

marea descoperire pe care ne-o oferă Mântuitorul. De departe văzându-l, tatăl îi iese în întâmpinare și îl îmbrățișează. Apoi poruncește slugilor: „Aduceți degrabă haina lui cea dintâi și-l îmbrăcați și dați-i inel în dreapta lui”. Cu alte cuvinte, tatăl nu-l primește ca pe o slugă, ci, trecând peste tot trecu-

tul lui, îl reprimește cu „haina cea dintâi” și îi oferă inelul ca semn al deplinei filiații. Câtă durere a purtat în suflet acest tată și câtă bucurie a avut la întoarcerea fiului!

Din păcate, al treilea tablou este sumbru. Fiul cel mare, care a stat cuminte lângă tatăl său, vine acasă și constatând petrecerea de la casa părintească în cinstea fratelui său, se supără și nu vrea să se alăture celorlalți. Atunci tatăl îi explică: „Trebuia să ne bucurăm și să ne veselim, căci frațele tău acesta mort era și a înviat, pierdut a fost și s-a aflat”.

Această splendidă parabolă rostită de Mântuitor acum două milenii nu este doar o avertizare pentru contemporanii Săi, ea fiind, în egală

măsură, foarte actuală. Decăderea ființei umane începe cu înstrăinare de Dumnezeu și navigarea pe mări înșelătoare care nu duc, aproape niciodată, la un liman, ci la dezorientare și suferință. Privind în calendarul ucrainean, am constatat că duminica a doua din Triod este denumită *Duminica fiului rătăcitor* (de altfel și în unele calendare românești mai vechi apare această specificare). Cu alte cuvinte, cel care se îndepărtează de Dumnezeu, rătăcește. Opulența și marea industrie a circuitului orbitor contemporan sunt tentante, dar nu duc la nimic (decât, poate, la îmbogățirea celor care le promovează).

Pe de altă parte, pilda Mântuitorului ne oferă treptele prin care reușim să depășim starea precară în care ne aflăm uneori. În primul rând, să conștientizăm și să regretăm poziția noastră morală nefericită și să ne dorim schimbarea. Există persoane care trec de această treaptă, dar nu au curajul să meargă mai departe: „Nu se mai uită Dumnezeu la mine”. Pilda de față ne descoperă bucuria divină la întoarcerea celui păcătos. Când vede intenția noastră de îndreptare, Dumnezeu ne iese cu dragoste înainte.

În fine, atitudinea fiului mare față de fratele său, ne determină să ne gândim la atitudinea unor credincioși apropiați de biserică și de sfințenie, care, văzând un păcătos apropiindu-se de Dumnezeu, reacționează negativ: „ce, nu știm noi cine a fost asta?”. Este vorba aici de un egoism, care nu are nimic de-a face cu dragostea creștină de care ne vorbește Mântuitorul.

De curând, un credincios care își pierduse duhovnicul cu câțiva ani înainte și-a exprimat dorința de a se spovedi la mine, gândind, mi-a spus el, că speră să nu fiu prea aspru cu el. După ce l-am spovedit, i-am spus că dacă Tatăl l-a primit cu dragoste pe fiul risipitor, eu nu mă pot erija în a fi deasupra Lui.

Pr. dr. Dumitru COLOTELO

Duminicile speciale din perioada Postului Mare

Începând cu data de 2 martie, credincioșii ortodocși ucraineni, intră într-o perioadă liturgică specială – perioada Postului Mare. Aceasta durează șase săptămâni plus săptămâna a șaptea, care este mai specială, cu zile de ajun, bineînțeles, pentru creștinii care pot să facă acest sacrificiu, deloc ușor.

Postul este o jertfă. Jertfa este adusă de bunăvoie de către credincios, lui Dumnezeu, pentru el și pentru cei dragi lui. Atunci când vorbim de jertfă, ne referim la renunțare și la răbdare în același timp, de aceea, nu se cuvine ca în perioada postului să ne dorim să fim la fel de puternici, la fel de sătui, la fel de bine dispuși ca în alte perioade din an. Dacă așa ar sta lucrurile, atunci unde mai este jertfa? Care mai este rolul postului? Părintele profesor Stelian Tofană din Cluj, adesea vorbește despre o neposibilitate în post, adică prin dorința omului de a avea bucate de post bine pregătite și asemănătoare cu cele de dulce, omul își poate rata folosul postului. A renunța la bucatele de dulce, la micile plăceri zilnice, la discuții inutile, la judecăți pripite ale aproapelui și, în același timp, a stăruii în rugăciune, în citirea Sf. Scripturi, a face bine aproapelui, acesta este cu adevărat un post folositor, la finalul căruia vom birui patimile și vom învia din starea de păcătoșenie în care ne aflăm.

În perioada aceasta a postului, și slujbele sunt speciale. În parohiile noastre ucrainene, miercuri-

le și vinerile din post, se slujește Liturgia Darurilor mai Înainte Sfințite, o slujbă care se săvârșește după masă și numai în perioada Postului Mare. La această Slujbă, participă foarte mulți credincioși care se spovedesc și se împărtășesc, unii chiar de două ori pe durata postului. Sâmbetele sunt dedicate celor adormiți, părinți și frați ai noștri, în fiecare sâmbătă se slujește Sf. Liturghie, iar după încheierea acesteia, Parastasul de obște. La aceste slujbe, participă credincioșii, venind și cu o ofrandă adusă pentru sufletele celor plecați dintre noi.

De asemenea, în această perioadă, și duminicile sunt speciale, fiecare duminică având titlul după evanghelia care se citește la Liturghie.

Prima duminică a postului este închinată Ortodoxiei (Ortodoxie, egal dreaptă credință). În această duminică, ne amintim de biruința dreptei învățături asupra iconoclaștilor, adică asupra celor care doreau scoaterea icoanelor în afara cultului. În anul 843, cultul Sf. Icoane a fost restabilit pentru totdeauna. Ortodoxia este calea cea dreaptă care ne mântuiește, singura care ne descoperă cerul pe pământ.

A doua duminică din post este cea a Paralitcului din Capernaum. În această duminică, ni se pune în fața ochilor duhovnicești, un om paralizat

adus pe targă la Isus. Mântuitorul îi iartă păcatele, apoi îl vindecă, și-l îndeamnă să nu mai păcătuiască, semn că păcatele pot paraliza și trupul.

A treia duminică este închinată Sfintei Cruci. Ce era oare mai potrivit decât scoaterea Sf. Cruci în mijlocul bisericii, la jumătatea postului? Crucea ne aduce aminte de scopul postului nostru: pironirea păcatelor noastre pe cruce.

A patra duminică este Duminica Vindecării fiului lunatic. Un tată necăjit își aduce fiul la Mântuitor ca să-l vindecă. Isus Hristos îl vindecă, dar le reamintește apostolilor, și nouă, că acest neam de demoni, nu iese decât cu rugăciune și cu post. Reamintindu-ne tuturor că postul fără rugăciune este o simplă dietă.

A cincea duminică a postului o putem intitula Duminica celui care dorește înțaietate, adică a celui care vrea să fie șef, să stăpânească peste ceilalți semenii. În accepțiunea umană, cel care dorește să fie întâi este stăpânitor, conducându-i pe supușii săi, însă în logica lui Dumnezeu, cine vrea să fie mai mare peste ceilalți, trebuie să le slujească tuturor.

A șasea duminică este Praznic Împărătesc: Intrarea în Ierusalim a Domnului. Este o zi luminată cu dezlegare la pește, zi în care ne aducem aminte de ultima intrare a Domnului în Ierusalim, zi în care oamenii îl aclamează cu osanale pe Isus, ca mai apoi, peste câteva zile, aceiași oameni să strige: Răstignește-L! Răstignește-L!

Nimic în această viață, nu se dobândește ușor, nici nu vine de la sine. Pentru orice lucru, mai mare sau mai mic, omul trebuie să se străduiască pentru a-l obține. Nici în viața duhovnicească nu este altfel. Pentru a dobândi pacea sufletului, binecuvântarea lui Dumnezeu, ajutor în tot lucrul mâinilor noastre, este nevoie de lucrare. Această lucrare putem să începem fiecare dintre noi odată cu intrarea în post. Dacă în timpul postului nu ne vom gândi la ce vom mânca, ci ne vom gândi la ce vom deveni, atunci postul va trece repede și cu folos pentru fiecare dintre noi.

Pr. Ioan IURCEA